

Tide AS
Års- og bærekraftsrapport
2021

Innhold

- 3 Dette er Tide
- 4 Konsernsjefen har ordet
- 6 Styrets årsberetning inklusiv bærekraftsrapportering
- 23 Resultatregnskap
- 24 Eiendeler
- 25 Egenkapital og gjeld
- 26 Avstemming av egenkapital
- 27 Kontantstrømpstilling
- 28 Noter
- 74 Revisjonsberetning

Visjon:

Til å stole på.

Kundeløfte:

Sammen skal vi skape gode og bærekraftige reiseopplevelser - hver dag.

Forretningsidé:

Tide skal være kundens foretrukne leverandør av morgendagens mobilitetsløsninger.

Forsterker
reiseopplevelsen.

Dette er Tide

Antall ansatte

4 445

Antall passasjerer

61 286 098

Antall busser

1998

Antall elektriske busser

91

Omsetning

3,6 MRD

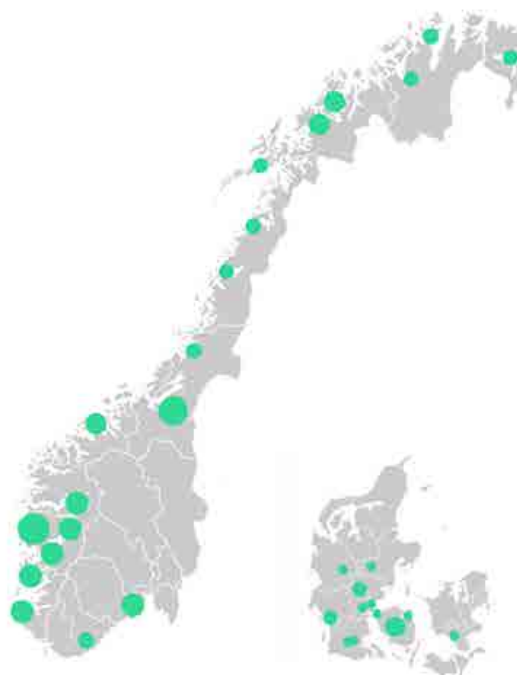

Ordreservere

NOK 32,5 MRD

Geografisk tilstedeværelse

Konsernsjefen har ordet

Tide sitt samfunnsoppdrag og vårt kundeløfte er å gi våre kunder og reisende gode og bærekraftige reiseopplevelser – hver dag. Det lyktes vi godt med også i 2021, idet vi fraktet over 60 millioner reisende.

Året 2021 går imidlertid også inn i historien som et krevende år for samfunnet, selskapet og våre medarbeidere. Den globale Covid-19 pandemien har vedvart lengre enn noen forventet.

For Tide har arbeidet med å ivareta tryggheten til både ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere i pandemien hatt høyeste prioritet også i 2021. Vi har stått i vårt oppdrag som kritisk samfunnsfunksjon, det ansvaret har vi tatt og utført med stolthet.

Pandemiens reiserestriksjoner og kapasitetsbegrensninger, kombinert med stadig nye smittebølger, medførte at Tides kommersielle virksomhet ble preget av et svekket reiseliv og lavere aktivitetsnivå også i 2021. Innenfor den norske anbudsaktiviteten har det vært arbeidet målrettet med resultatforbedrende tiltak, mens den danske virksomheten har levert gode resultater. For året som helhet har spesielt et fortsatt høyt sykefravær knyttet til Covid-19 og økte energi- og drivstoffpriser bidratt til et svakere økonomisk resultat for konsernet.

Nedstengningen av samfunnet og myndighetenes anmodning om å unngå bruk av kollektivtjenester har gitt de fylkeskommunale trafikkseksjonene en betydelig inntektssvikt i både 2020 og 2021 grunnet en meget stor nedgang i antall reisende.

Tide har, som landets nest største busselskap, tatt en aktiv rolle i arbeidet for å sikre finansiering av kollektivtrafikk gjennom pandemien. Det har i tillegg vært et meget godt og vellykket samarbeid mellom NHO Transport, Kollektivtrafikkforeningen og partene i arbeidslivet for å sikre fortsatt drift og rutetilbud. Dette arbeidet har bidratt til å trygge våre arbeidsplasser.

Bransjen forventer at det vil ta tid før antallet kollektivreisende kommer tilbake til nivået som var før pandemien. Videre forventes nye og mer fleksible arbeidstidsordninger med økt bruk av hjemmekontor å gi nye reisevaner. Vi tror imidlertid at et velutbygget kollektivtilbud er løsningen for å sikre et velfungerende, miljøvennlig og effektivt

samfunn. Derfor var det svært positivt at norske myndigheter har bedt regjeringen om å arbeide for at andelen reisende med kollektiv og jernbane skal opp på samme nivå som før pandemien, og deretter vokse videre som et bidrag for å nå klimamålene.

På tross av utfordringene som kollektivnæringen og selskapet står i, er det gledelig å kunne se tilbake på et år med flere positive hendelser. Spesielt takknemlig er jeg over våre medarbeideres evne til fleksibilitet, gjennomføringskraft, pågangsmot og nytenkning. Dette engasjementet tar vi med oss inn i et nytt år og i det kommende arbeidet med å styrke Tide og kollektivnæringen.

I segmentet for fly, - tur- og ekspressbusser har vi på tross av redusert aktivitet knyttet til pandemien, jobbet godt med nyutvikling og teknologiske forbedringer som vil komme både våre reisende og selskapet til gode når reisemønsteret normaliserer seg.

I første halvår fikk vi også satt i drift Norges aller første elektriske turbuss klasse 3. Vi åpnet også et helt nytt moderne verksted for Tide Verksted på Flesland i Bergen. Verkstedet som er et kombinert mekanisk- og karosseriverksted, er bygget med en miljøvennlig profil der store deler av eksisterende bygningsmasse som betong og takkonstruksjon er gjenvunnet. Det er solceller på taket, fjernvarme og energigjenvinnende løsninger i bygget.

Vi har lyktes med å vinne viktige og strategiske anbud. Det gir oss trygghet for fremtidig inntjening. Den viktigste kontrakten Tide vant i 2021 var anbudet i den danske byen Ålborg. Kontrakten for Danmarks fjerde største by har en samlet verdi på inntil NOK 4,8 milliarder inkludert opsjonsår og er det største anbudet Tide noensinne har vunnet målt i kontraktsverdi. Med dette anbudet økte Tide sin ordresreserve til over NOK 32,5 milliarder, og vi

befester oss som det nest største busselskapet i Norge og et av de største i Danmark.

Ekstra gledelig er det at Ålborg-anbudet skal driftes utelukkende med elektriske busser. Sammen med de fire øvrige kontraktene som Tide starter i Danmark i 2021 og 2022, samt nye busser i Norge betyr det at selskapet øker bussflåten med 165 nye elektriske nullutslippsbusser.

Ny retning for strategi og bærekraft

I løpet av 2021 har Tide gjennomført en grundig revidering av selskapets strategi, og man har satt mål for selskapets arbeid innen bærekraft. Innen sistnevnte har alle medarbeidere vært inkludert. Den reviderte strategien for de kommende årene har tatt utgangspunkt i utviklingstrekk i bransje og marked, kundenes forventninger, ansattes behov og eiers langsiktige ambisjoner.

Resultatet fra den reviderte strategien ble lansert i Norge i slutten av 2021, og i den danske virksomheten i første kvartal 2022. Strategien vil gi viktige styringssignaler for de kommende årene, og vi skal arbeide målrettet for å realisere vår nye forretningsidé som sier «Vi skal være kundens foretrukne leverandør av morgendagens mobilitetsløsninger». Dette skal vi lykkes med ved å gi kundene våre gode og bærekraftige reiseopplevelser – hver dag, og ved etterleve våre mangeårige verdier; Stolt, Miljøbevisst, Ansvar, Respekt og Trivsel.

Tide har også satt nye og tydelige ambisjoner innenfor vårt arbeid med miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG) i 2021. Tide skal bidra til å nå klimamålene og utvikle bærekraftige mobilitetsløsninger. Vi skal bidra til at flere reiser kollektivt gjennom å gjøre det enkelt og trygt. Vi skal arbeide for å være en god arbeidsgiver og pådriver for et ansvarlig samfunn. For at vi skal lykkes med å nå disse ambisjonene har vi satt tydelige mål, og for første gang har konsernet nå inkludert våre ESG-målsetninger i denne integrerte årsrapporten.

Menneskene som jobber i Tide er våre viktigste bidragsyttere til samfunnsoppdraget vårt, og de målene vi har satt oss. Å skape gode og trygge arbeidsplasser er fundamentalt. Det er derfor ekstra gledelig at Tide i 2021 lyktes med å oppnå sertifisering innen trafikksikkerhet gjennom ISO 39001-sertifiseringen. Det er også gledelig at Tide i 2021 ble tildelt IA-midler til flere utvalgte prosjekter som skal utvikle kultur, samhandling og trivsel, deriblant et prosjekt som skal arbeide med

nærværsløse som er et viktig tiltak for å få ned sykefraværet.

På vei inn i et nytt år opplever jeg at det pågår mange positive prosesser i Tide-konsernet. Samtidig er det dessverre en del eksterne rammebetingelser utenfor selskapets kontroll som er med på å skape et mer usikkert fremtidsbilde. Blant disse kan fremheves utviklingen i Covid-19 nasjonalt og globalt. Russlands invasjon av Ukraina medfører både humanitære kriser, geopolitisk ustabilitet, økt økonomisk usikkerhet og mer volatile råvare- og finansmarkeder. Hvordan disse faktorene vil påvirke utviklingen i Tide i 2022 og på lengre sikt er vanskelig å spå.

Jeg ønsker å takke våre medarbeidere, kunder, samarbeidspartnere, styret og eiere for verdifulle bidrag, innsats og støtte gjennom året som har gått. I fellesskap håper jeg vi kan fortsette å skape en bærekraftig fremtid for kundene, selskapet og samfunnet også fremover.

ROGER HARKESTAD
Konsernsjef

Styrets beretning

Året 2021 føyer seg inn i rekken som et annerledes og særdeles krevende år. I likhet med resten av samfunnet har den globale Covid-19-pandemien påvirket Tide AS både operasjonelt og økonomisk.

Covid-19 pandemien har vedvart, og samfunnet har vært preget av nedstengninger, vaksineutrulling, en gledelig gjenåpning av samfunnet i september 2021 som dessverre ble etterfulgt av tilbakefall og ny bølge med høye smittetall. Ved utgangen av 2021 var det Covid-19 varianten Omikron som dominerte smittesituasjonen globalt.

For kollektivtrafikken har snart to år med gjentatte anmodninger fra myndighetene om å unngå kollektivreiser for å hindre smitte blant befolkningen påvirket utviklingen i antall passasjerer. Betydelig færre har reist kollektivt de siste to årene på grunn av covid-19. Tide har siden pandemien brøt ut i Norge og Danmark i mars 2020, arbeidet systematisk med å iverksette tiltak overfor de utfordringer som pandemien har skapt. Et prioritert område har vært å ivareta tryggheten til både ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere, samtidig som vi har jobbet målrettet for å holde de økonomiske konsekvensene så lave som mulig.

Virksomheten er definert som en kritisk samfunnsfunksjon, og har lyktes med å gjennomføre selskapets samfunnsoppdrag med stolthet og ansvarlighet gjennom hele pandemien. Tide opprettholder posisjonen som det nest største busselskapet i Norge og en ledende aktør i det danske markedet.

Pandemien har svekket selskapets økonomi – til tross for støtteordninger, stram kostnadsledelse og fortløpende prosessforbedringer. De offentlige anbudskontraktene i konsernet har i begrenset grad opplevd omsetningsfall. Imidlertid har store endringer i makrofaktorer påvirket reguleringsmekanismene i kontraktene negativt gjennom 2021 i den norske virksomheten. De

sterkt stigende energiprisene i andre halvår 2021 har også påvirket de økonomiske resultatene negativt. Konsernets virksomhet innen tur-, fly- og eksperssbuss har hatt det krevende både inntekts- og resultatmessig som følge av pandemien i 2020 og 2021.

Resultatutsiktene for 2022 vil være avhengig av når Covid-19 pandemiens negative ringvirkninger avtar, og når internasjonalt reiseliv tar seg opp igjen. Tide forventer at pandemien vil påvirke reiselivet og befolkningens kollektivvaner også i tiden fremover. En forventer at pandemiens innvirkning på dagliglivet og reisemønsteret vil avta. Covid-19 vil antagelig eksistere, men i større grad oppleves som en vanlig influensa.

Tide vil i 2022 fortsette å ivareta sitt samfunnsoppdrag og være en aktør som bidrar positivt til at flere reiser miljøvennlig med kollektivtransport. Det blir også et år der konsernet vil arbeide videre med sin reviderte strategi. Konsernet skal gjennom innovasjon og nytenking arbeide for standardisert og lønnsom drift, vekst og nye tjenester, fornøye kunder og være en god arbeidsgiver for våre 4.445 medarbeidere.

Virksomhetens art

Med en total omsetning på NOK 3,6 (3,8) milliarder, er Tide AS Norges nest største og blant Danmarks største selskap for landbasert kollektivtransport. Konsernets og den norske virksomhetens hovedkontor er i Bergen, mens den danske virksomheten ledes fra Odense.

Tide AS er et privateid selskap 100 prosent eid av DSD AS.

Tide AS hadde ved utgangen av året 4.445 ansatte og totalt 1.998 busser. Aktiviteten i selskapet foregår i hovedsak i konsernets datterselskaper, Tide Buss AS, og Tide Bus Danmark A/S. Tide Buss AS har også aktivitet i to datterselskaper, Turbuss Vest AS som driver utleie av turbusstjenester samt Tide Verksted AS. Sistnevnte utfører reparasjons- og vedlikeholdstjenester for deler av bussparken til den norske virksomheten i tillegg til eksterne kunder. I Danmark er verkstedtjenestene en integrert del av Tide Bus Danmark A/S.

Kjernevirksomheten til konsernet er busstransport for offentlige aktører, bedrifter og private kunder. Omsetningsmessig er den største aktiviteten rutebuss-kjøring for fylkeskommunale oppdragsgivere og de danske trafikkelskapene. Den norske virksomheten driver også en omfattende turbusstjeneste samt ekspress- og flybussaktivitet.

Konsernet hadde en kontraktsreserve på NOK 26,3 milliarder, samt en betinget kontraktsreserve relatert til opsjoner på NOK 6,2 milliarder ved utgangen av 2021. Dette er en økning i ordreserven på NOK 4,4 milliarder fra inngangen av 2021. Konsernet er fornøyd med at den danske ordreserven har blitt tilført to nye anbudsseire i løpet av 2021. Spesielt glade er selskapet for tilbudet i Ålborg som er Tides største kontrakt gjennom tidene. Veksten i Danmark gjør selskapet mer robust og gir gode forutsetninger for inntjening og stabil drift i årene som kommer.

For Tide som konsern har pandemien også i 2021 påvirket driften og de økonomiske resultatene, selv om effekten i de ulike hovedsegmentene er noe ulik. Kollektivtransporten er fortsatt definert som kritisk samfunnsfunksjon og myndighetene har ønsket å opprettholde rutetilbudet i både Norge og Danmark. Dette har gjort at man i anbudsvirksomheten i stor grad har kunnet opprettholde kjøringen, på tross av svakere passasjertall.

Tides virksomhet innenfor tur-, fly- og ekspressbuss har også i 2021 hatt utfordringer, da

Covid-19 pandemien påvirket markedet mer enn forventet og medførte bortfall av store deler av omsetningsgrunnlaget. Dette har gitt et svakere resultat. Virksomheten har jobbet målrettet for å redusere de økonomiske konsekvensene og for å posisjonere seg godt for tiden etter pandemien. Prognosen for 2022 er positiv, men markedet er følsomt for eventuelle endringer i restriksjoner knyttet til Covid-19. En må forvente at segmentet først vil være tilbake på pre-Covid-19-nivåer i 2023.

Resultatutvikling

Konsernets resultat før skatt ble NOK -89,5 millioner i 2021 mot NOK -16,8 millioner året før.

Produksjonen gjennom pandemien på kontrakter for offentlige oppdragsgivere har i stor grad blitt opprettholdt. Pandemien har derimot medført at bl.a. kostnader knyttet til sykefravær har steget. I tillegg har det vært en kraftig prisøkning på energi- og drivstoff som har økt kostnadene vesentlig. Inntektene har også vært preget av at reguleringsmekanismene i kontraktene har vært sterkt påvirket av endringer i makrotall, som i 2021 har påvirket selskapets inntjening negativt.

Tide sine tur-, fly- og ekspressbussruter har i kraft av sin natur blitt spesielt påvirket av den reduserte reiseaktiviteten og av restriksjoner knyttet til kapasitet om bord i bussene. Dette har redusert inntektene, og selskapet har gjennom hele 2021 jobbet for å tilpasse produksjon opp mot forventet reiseaktivitet og de til enhver tid gjeldende smittevernregler og restriksjoner. Utleie av turbuss har også blitt påvirket av en begrenset tilgang av internasjonale turister, avlyste arrangementer og redusert reisevirksomhet gjennom året.

Tide sin danske virksomhet fortsatte den positive utviklingen fra 2020 og leverer et godt resultat for 2021. God drift har bidratt til å løfte resultatet videre fra 2020 til 2021.

Driftsinntektene til Tide endte på totalt NOK 3.571 millioner i 2021, en reduksjon på NOK 222 millioner sammenlignet med året før. Dette er i all hovedsak knyttet til at Tide i løpet av 2020 avsluttet to kontrakter; Bergen Sentrum og Haugesund. Tur-, fly- og ekspressbuss har noe høyere omsetning enn i 2020, mens de andre områdene har marginale endringer.

Totale driftskostnader var NOK 3.070 millioner i 2021, en reduksjon på NOK 159 millioner sammenlignet med 2020. Netto finansposter var negative med NOK

100 millioner i 2021, en økning på NOK 18 millioner sammenlignet med 2020. Hovedforskjellen er en finansiell gevinst som ble innregnet i 2020 på NOK 12 millioner.

Morselskapet Tide AS oppnådde et resultat før skatt på NOK 11 millioner i 2021 mot NOK -15 millioner året før. Driftsresultatet er svakere som følge av noe høyere lønnskostnader og andre driftskostnader. Finansresultatet er bedre enn 2020 på grunn av konsernbidrag fra datterselskap.

Balanse, finansiering, likviditet og investering

Tide sin totalbalanse var ved utgangen av 2021 på NOK 3.937 millioner. Til sammenligning hadde konsernet en balanse på NOK 4.018 millioner ved utgangen av 2020, dette er en reduksjon på NOK 81 millioner. Det er anleggsmidler som står for den største nedgangen med NOK 125 millioner, dette knytter seg til avskrivninger og at tilgangen til nye anleggsmidler har vært noe lavere enn avskrivningene. Omløpsmidlene er marginalt redusert, hovedsakelig som følge av en lavere kontantbeholdning og høyere fordringer. Langsiktig gjeld beveger seg i stor grad sammen med driftsmidlene, og annen kortsiktig gjeld er noe høyere som følge av de økte fordringene.

Egenkapitalen utgjorde NOK 317 millioner ved utgangen av året. Dette tilsvarer en egenkapitalandel på 8,1 prosent. Ved utløpet av 2020 hadde selskapet en bokført egenkapital på NOK 299 millioner, tilsvarende 7,4 prosent egenkapitalandel. Endringen i egenkapitalen gjennom 2021 er i hovedsak forklart gjennom det negative resultatet og at selskapets eier, DSD, i slutten av 2021 tilførte selskapet NOK 80 millioner i ny egenkapital.

Tide hadde NOK 2.359 millioner klassifisert som langsiktig rentebærende gjeld og leasingforpliktelse pr. 31. desember 2021. Tilsvarende tall for 2020 var NOK 2.473 millioner. Avdrag på lån og leasing for 2021 er klassifisert som kortsiktig rentebærende gjeld og utgjorde NOK 501 millioner pr. 31. desember 2021, mot NOK 503 millioner i 2020. Etter implementering av IFRS 16 fra 2019 er alle leieavtaler i konsernet definert som finansiell leasing. Den danske virksomheten benytter i større grad tradisjonell bankfinansiering på grunn av danske MVA regler. Innbetaling ved salg av anleggsmidler utgjorde NOK 88 millioner i 2021, mot NOK 82 millioner året før. Utover leasing ble det gjennomført investeringer for NOK 272 millioner i 2021 mot NOK 92 millioner i 2020.

Likviditetsbeholdningen til Tide var NOK 264 millioner ved utgangen av 2021 mot NOK 368 millioner i 2020. Utover dette hadde konsernet NOK 142 millioner i ubenyttede trekkrettigheter ved utgangen av 2021. Kontantstrømmen fra driften ble NOK 443 millioner i 2021, mot NOK 619 millioner året før. Reduksjonen skyldes høye forskuddsbetalinger i Danmark knyttet til oppstart av nye anbud. Konsernet har overholdt sine lånebetingelser gjennom hele året.

Totalbalansen for Tide AS var ved utgangen av 2021 på NOK 591 millioner. Til sammenligning hadde selskapet en balanse på NOK 559 millioner ved utgangen av 2020.

Finansiell risiko

Markedsrisiko

Hovedvekten av Tide sin aktivitet er knyttet til anbudsaktivitet. Dette er bruttokontrakter hvor det offentlige er kontraktspart. Denne virksomheten har konsernet både i Norge og i Danmark. En bruttokontrakt innebærer at Tide som operatør får en fast kontrakts godtgjørelse med noen variabler knyttet til insentivsystem, mens oppdragsgiver har inntektsrisikoen. Innefor tur-, fly- og ekspressbuss har Tide hele inntektsrisikoen.

a) Valutarisiko

Tide har en lav valutaeksponering. Konsernet eksponeres i hovedsak for valutarisiko knyttet til det danske datterselskapet Tide Bus Danmark A/S. Risikoen er knyttet til omregning fra DKK til NOK, samt til et begrenset antall transaksjoner med eksterne parter i utenlandsk valuta. Tide ser imidlertid en økning i valutaeksponering knyttet til kjøp og salg av busser hvor dette historisk har vært i NOK/DKK.

b) Priserisiko

Konsernet er eksponert for svingninger i priser på innsatsfaktorer, der energi- og drivstoff, lønn og rente er de viktigste. Ved svingninger i innsatsfaktorene blir normalt selskapets inntekter regulert for variasjonene. Det er ikke en fullstendig sikring av prisendringer, da anbudskontraktene har noe ulik ordlyd og reguleringsmekanismer. Den kommersielle virksomheten har også reguleringer på de største kontraktene innenfor turbuss. Ekspressbussrutene har i større grad mulighet for å justere prisene ut til sluttbruker utfra reisetidspunkt. De fleste reguleringsmekanismene har en forsinkelse på 2-4 mnd i den danske virksomheten, og 5-10 mnd i den norske virksomheten.

c) Renterisiko

Tides renterisiko er knyttet til langsiktige lån, leasing og bankinnskudd. Dette motvirkes delvis av regulering av kontraktsinntektene i flere av selskapets kontrakter. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for Tide sin kontantstrøm som delvis motvirkes av kontantekvivalenter med flytende rente. Bruk av rentebytteavtaler vurderes løpende. Det avgjørende for å vurdere inngåelse av rentebytteavtaler vil være hvorvidt anbudskontraktene inneholder reguleringsmekanismer som dekker renteendringer på sikt. Det er foretatt sikring av renterisikoen for flere kontrakter, jf. Note 20.

Kredittrisiko

Kredittrisiko representerer det regnskapsmessige tap som ville oppstå hvis eksterne parter ikke overholder sin del av kontrakten og er knyttet til finansielle instrumenter, som kontanter og kontantekvivalenter, kundefordringer, andre fordringer og finansielle derivater. Tide er også eksponert for kredittrisiko knyttet til kundefordringer, samt transaksjoner i forbindelse med billettsalg. Kredittrisiko knyttet til billettsalg er minimal, da oppgjør i all hovedsak er kontant eller kort- og mobiltransaksjoner. Kredittrisikoen for kundefordringene er lav, da motpart i det vesentlige er offentlige kunder. Maksimal risikoeksponering er balanseført verdi av de finansielle eiendelene i balansen. Kredittrisiko knyttet til andre fordringer anses også som lav da de vesentligste postene gjelder avsetninger for opptjente, ikke-fakturerte inntekter fra oppdragsgivere (fylkeskommunene) og avgifter til gode fra staten.

Likviditetsrisiko

Tide har etablert en konsernkontoordning, hvor samtlige norske selskaper i konsernet med aktivitet er inkludert. Nettobeholdning i konsernkontoordningen, både positiv/ negativ, blir bokført som konsernmellomværende i selskapsregnskapene. Det blir løpende gjennomført vurderinger av behovet for kontanter og kontantekvivalenter for å møte driftsrelaterte forpliktelser og lånebehov i forbindelse med investeringer. Tide har etablerte trekkrettigheter, som ved utgangen av året var på NOK 142 millioner, for å sikre tilgang til likviditet. Tide oppfyller sine forpliktelser løpende.

Informasjonssikkerhet

Det arbeides målrettet med å øke IT-sikkerheten i Tide, dette for å sikre Tide sine systemer og data mot trusler som kan påvirke Tide sin drift. Tide har

avtale med driftsleverandører som er generelt gir en god sikkerhet og stabilitet for Tide sin plattform. Sammen med disse leverandørene kjøres det flere årlige sikkerhetstester og gjennomgang for å sikre en kontinuerlig oppfølging av trusler og svakheter innen IT. Arbeidet ledes av Tide som vurderer sikkerhetstiltak etter «best practice» sammen med sikkerhetskoordinator fra selskapets driftsleverandør.

Forretningsområdene

Tide Buss Norge

Tide Buss AS har virksomhet i Norge, og har rutekjøring i Vestland, Rogaland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestfold og Telemark, samt Troms og Finnmark. Tide Buss AS opererer 12 anbudskontrakter med normal varighet på 6-10 år, samt 1-3 opsjonsår.

Tide Buss AS er også en av landets største aktører innen turbussutleie til offentlige, privat- og bedriftskunder. Videre driver Tide en ekspressbussrute i egen regi, tre ekspressbussruter sammen med andre operatører, samt flybussene i Bergen, Bardufoss, Lofoten og i Haugesund.

Tide Verksted AS driver service og vedlikehold av tyngre kjøretøy, primært busser. De har Tide Buss AS som sin største kunde, men har også oppdrag for eksterne kunder.

Tide Buss AS deltar aktivt i konkurranser om nye kontrakter i Norge. Konkurranskriteriene varierer fra anbud til anbud, og selskapet registrerer at utover konkurranse på pris, vektet i økende grad også andre kriterier som eksempelvis miljø og kvalitet. Selskapet opererer ved utgangen av året 1.600 busser. Totalt i Tide Buss AS er det 3.412 ansatte.

Av vesentlige hendelser i løpet av 2021 er de viktigste:

- Covid-19 pandemien har også preget året i 2021. Høye energi- og drivstoffpriser, etterregulering av kontraktsinntekter og manglende turvirksomhet har vært krevende for driften.
- Tides inntekter fra tur-, fly- og ekspressbusssegmentet var 39 prosent lavere i 2021 enn i 2019.
- Det har vært arbeidet systematisk med utfordringene som pandemien skaper, og selskapet har lagt ned betydelig innsats med å innføre smittevernstiltak for å ivareta tryggheten til både ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere.
- Anbudene i Tromsø, Trondheim, Ryfylke Nord,

Bergen Nord, Bergen Sør og Rutepakke Vest har tidligere vært driftet helt eller delvis på biodiesel. Som en direkte konsekvens av innføring av veibruksavgift på HVO har Tide sine oppdragsgivere omgjort disse til autodiesel i 2021. Overgangen til diesel i anbudene i Bergen ble ferdigstilt i desember 2021.

- Tide har i 2021 innført dynamisk vaskehall i sine vaskehaller i Bergen og Tromsø, en digital løsning som planlegger bussvask. Dette øker kvaliteten på renholdet, gir et bedre tilbud til de reisende og gir økonomiske besparelser i driften. Utrullingen vil fortsette i 2022.
- Tide Reiser sin virksomhet har i løpet av 2021 blitt en del av reiseopplevelsesbyrået Norsk Tur. Tide har en eierandel på 33,34 prosent i Norsk Tur etter transaksjonen.
- Tide byttet styringssystem innenfor sine turtjenester i Norge høsten 2021 og har nå tatt i bruk plattformen Teq hos selskapets samarbeidspartner Ferdia.
- Tide Verksted åpnet offisielt et helt nytt karosseriverksted på Flesland den 1. februar og selskapet har gjennom 2021 fokusert på å styrke sin kundebase.

Resultatene for Tide Buss AS i 2021 er fremdeles preget av Covid-19 pandemien. Tur-, fly- og ekspressbuss-segmentet har betydelige lavere omsetning enn tidligere år grunnet Covid-19 restriksjoner og manglende turisme. Utover at manglende turomsetning rammer anbudsområdene, så har også anbudskontraktene en regulering på inntektssiden som skal sikre at endringer i kostnadsdriverne skal ivaretas. Reguleringene fungerer i stor grad godt, men fordi det er et etterslep på reguleringen på 5 til 10 måneder, har dette skapt negative resultater i 2021. I praksis betyr dette at bla. energi- og drivstoffprisen, som har økt kraftig gjennom hele 2021, først reguleres på inntektssiden i 2022.

Det er også noen utfordringer i underliggende drift knyttet til nye oppstartede anbud, men selskapet leverer bedre på de viktigste kostnadsdriverne (fravær, overtid, skader, energi- og drivstofforbruk mv.) i 2021 enn i 2020. Den positive utviklingen i underliggende drift fra 2020 fortsetter, og det forventes en fortsatt positiv utvikling i underliggende drift for de nye anbudene i porteføljen i 2022. Tide er tilfreds med underliggende drift for øvrige anbud i selskapet, som leverer i henhold til forventningene.

Tides virksomhet innenfor tur-, fly- og ekspressbuss har gjennom 2021 opplevd forbedring fra 2020, som var et særdeles krevende år. Myndighetenes økonomiske støtteordninger har til en viss grad bidratt til å redusere de negative effektene for segmentet også i 2021. Selskapet har fremdeles vært utenfor kompensasjonsordningen gjennom hele pandemien på tross av at inntektsbortfallet innenfor segmentet har tilfredsstillt kravene for støtte.

For perioden 1.1.21-25.9.21 og 15.12.21-31.12.21 vil selskapet motta støtte fra den såkalte "Ekspressbuss-ordningen", for ett av de fire segmentene selskapet opererer innenfor.

Selskapet har også mottatt mindre støttebeløp gjennom diverse kommunale støtteordninger i 2021.

Tide Buss AS har ved utgangen av 2021 ingen permitterte medarbeidere. Selskapet har gjennom 2021 delvis startet opp igjen flere av produktene som har vært innstilt som følge av pandemien. Medarbeidere som tilhører tur-, fly- og ekspressavdelinger har også i 2021, på grunn av redusert aktivitet i deres segment, vært aktivt leid ut til andre avdelinger i konsernet.

Tide Bus Danmark

Tide Bus Danmark A/S kjører rutebuss for FynBus, Midttrafik og Sydtrafik, samt drifter en minibuskontrakt for Haderslev Kommune.

Selskapet har i 2021 startet nye kontrakter i Herning og i Esbjerg, mens det har avsluttet to kontrakter i Haderslev og Esbjerg. Ved utgangen av 2021 hadde Tide Bus Danmark 901 medarbeidere, og 396 busser.

Tide Bus Danmark har i løpet av 2021 vunnet to nye kontrakter i Ålborg By og Vejle. Disse kontraktene skal startes opp i 2022.

Tide Bus Danmark hadde et godt resultat i 2021 til tross for pandemien. Resultatforbedringen knytter seg til flere forhold, spesielt er det et positivt bidrag fra det nye anbudet i Herning, positive effekter fra omlegging av rutiner og oppfølging, samt justering av interne prosesser og økt innsats for å få ned sykefraværet.

Tide sitt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar

I 2021 har Tide, parallelt med arbeidet med ny konsernstrategi, hatt en grundig prosess for å definere og systematisere konsernets strategi innenfor bærekraft. Bærekraft er nå en definert og inkorporert del av selskapets strategi, og det er satt en tydelig retning for Tide sitt bærekraftsarbeid og konsernets langsiktige ambisjoner.

ESG i Tide

Å jobbe for et mer bærekraftig samfunn og ha et bevisst forhold til omgivelsene har alltid vært en del av Tides virksomhet. Arbeidet med å skape et mer helhetlig og systematisert rammeverk innenfor miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG) har derfor tatt utgangspunkt i arbeid konsernet allerede har iverksatt. Samtidig har prosessen bidratt til å utfordre det etablerte og bidratt til at selskapet fremover kan være mer konkret, og bedre måle resultater og forbedringer av arbeidet som legges ned.

I 2021 har Tide hatt en grundig ESG-prosess som har involvert selskapets ulike interessentgrupper; medarbeidere, ledelse, styret og eiere, kunder, oppdragsgivere, samarbeidspartnere og myndigheter.

Tide har tatt utgangspunkt i FNs 17 bærekraftsmål og har valgt å knytte målene til ambisjonsområder.

Under følger en figur som viser Tides tre overordnede bærekraftambisjoner. Disse er ledetråder for selskapets ESG-arbeid:

For å lykkes med ambisjonsområdene er det nødvendig med kunnskap om Tides bærekraftsarbeid både internt og eksternt, samhandling i verdikjeden og en kultur for bærekraft innad i organisasjonen.

For hver av de tre overordnede ambisjonene har Tide utarbeidet et sett med mål med tilhørende og konkrete KPI'er. Innenfor noen av målsetningene har Tide allerede pågående arbeid og konkrete KPI å rapportere på, mens for andre målsetninger må og vil det etableres nye tiltak etter hvert.

Ambisjon 1: Bidra til å nå klimamålene og utvikle bærekraftige mobilitetsløsninger	Ambisjon 2: Bidra til at flere reiser kollektivt gjennom å gjøre det enkelt og trygt	Ambisjon 3: Være en attraktiv arbeidsplass og pådriver for et ansvarlig samfunn
<p>Mål 1: Vi skal redusere våre Co2-utslipp</p> <p>Mål 2: Vi skal tenke nytt, og enten alene eller gjennom partnerskap utvikle bærekraftige mobilitetsløsninger</p> <p>Mål 3: Vi skal benytte vår posisjon, kunnskap og ekspertise til å påvirke kunder, leverandører og samarbeidspartnere til å legge vekt på bærekraft i anbud, aktiviteter og valg.</p>	<p>Mål 1: Vi skal bidra til å øke andel kollektivreisende år for år</p> <p>Mål 2: Vi skal være kundens foretrukne leverandør, ha fornøyde kunder og de dyktigste medarbeiderne</p> <p>Mål 3: Vi skal bidra til enkel og trygg kollektivtransport</p>	<p>Mål 1: Vi skal være foretrukken arbeidsgiver i bransjen</p> <p>Mål 2: Vi skal være en ansvarlig arbeidsgiver</p> <p>Mål 3: Vi skal involvere ansatte i bærekraftarbeidet til Tide</p>
		

Tide sitt bidrag til FNs bærekraftsmål

Tilknyttet konsernets ESG-ambisjoner er det definert noen overordnede mål med målbare KPI'er. En oppsummering av nøkkeltallene som danner grunnlaget for fremtidig måling av forbedring finnes på side 19.

Ambisjon 1: Tide skal bidra til å nå klimamålene og utvikle bærekraftige mobilitetsløsninger

Mål 1: Vi skal redusere våre Co2-utslipp.

Mål 2: Vi skal tenke nytt, og enten alene eller gjennom partnerskap utvikle bærekraftige mobilitetsløsninger.

Mål 3: Vi skal benytte vår posisjon, kunnskap og ekspertise til å påvirke kunder, leverandører og samarbeidspartnere til å legge vekt på bærekraft i anbud, aktiviteter og valg.

Transportmidler står for en betydelig andel av verdens totale utslipp av klimagasser. Tide har 1.998 busser, og innenfor denne ambisjonen har Tide et stort potensial til å gjøre en forskjell.

Kontinuerlig arbeid for å redusere selskapets eget direkte utslipp fra busspark og drift er sentralt i selskapets bærekraftstrategi. Samtidig skal konsernet bidra til å redusere klimaavtrykket i hele verdikjeden gjennom å påvirke og stille krav til samarbeidspartnere og leverandører, og gjennom å utvikle nye, innovative mobilitetsløsninger til markedet.

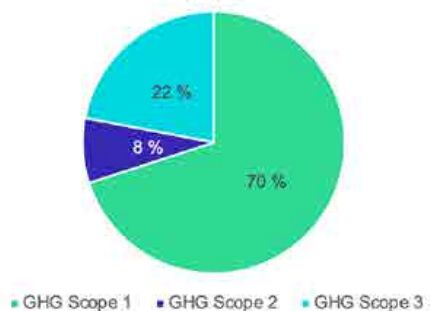
Tide bidrar til mer miljøvennlige busser gjennom investering i fornybar energi- og drivstoff og ny teknologi. Ved å redusere tomkjøring, minimere energi- og drivstofforbruket og optimalisere transportplanleggingen, bidrar Tide til å redusere karbonavtrykket og drive kostnadseffektiv transport.

I 2021 har Tide byttet leverandør av klimaregnskap og selskapet har som en konsekvens av dette satt søkelys på å ha en god prosess for å skape mer systematisert datafangst av klimautslipp. Metodikken som er brukt for å beregne Tides klimapåvirkning er den internasjonale standarden «The Greenhouse Gas Protocol: A Corporate Accounting and Reporting Standard (Revised Edition)».

«The Greenhouse Gas Protocol», kjent som GHG-protokollen, er den mest brukte og anerkjente standarden for rapportering av klimagassutslipp. Den blir brukt for å identifisere vesentlige utslippskilder og for å kunne rapportere klimafotavtrykket på en sammenlignbar måte, og er grunnlaget for klimaregnskap i andre standarder og rammeverk for bærekraftsrapportering.

Hovedtanken bak GHG-protokollen er å dele utslippene opp i tre områder, eller "Scopes", der Scope 1 omfatter direkte utslipp, der virksomheten selv eier eller kontrollerer utstyret. Scope 2 er indirekte utslipp fra kjøpt energi, mens Scope 3, andre indirekte utslipp, er frivillig å inkludere, men inneholder ofte de største klimagassutslippene. Klimaregnskapet for 2021 viser at 70 prosent av Tides CO₂-utslipp stammer fra direkte utslipp (Scope 1), 8 prosent er indirekte utslipp fra energiforsyning (Scope 2), mens de indirekte utslippene knyttet til kjøp av andre varer og tjenester (Scope 3) utgjør 22 prosent.

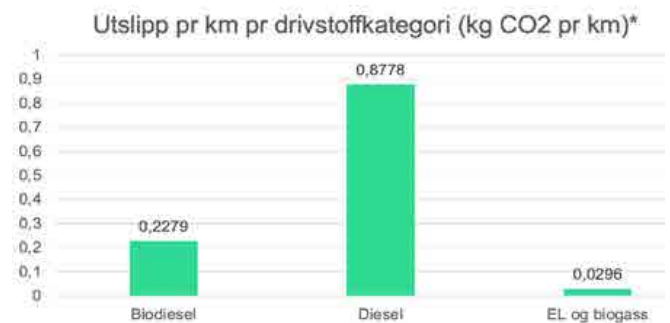
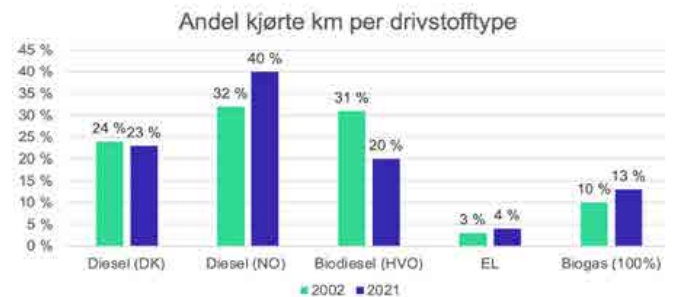
Slik fordeler totale utslipp på 66 267 t CO₂e seg:

Tide har som mål å øke omfang av konsernets klimaregnskap ved å kontinuerlig tilføre flere utslippskategorier. Dette kan totalt sett bidra til en årlig økning i selskapets CO₂-utslipp. Samtidig vil kontinuerlig arbeid for å redusere klimautslippene samt investeringer i mer klimavennlige busser redusere utslipp i de forskjellige utslippskategoriene isolert sett.

Klimaregnskapet for 2021 viser at Tide har en marginal nedgang i det samlede CO₂-utslippet fra 2020 til 2021. Målt som CO₂-ekvivalenter pr kjørt kilometer økte utslippet til 0,68 kg i 2021 fra 0,65 kg i 2020. Bakgrunn for økningen er hovedsakelig innføring av veibruksavgift på HVO fra juli 2020, som har bidratt til endring i bruk av energi- og drivstoff. Samtlige av Tides seks fylkeskommunale oppdragsgivere som tidligere benyttet biodiesel har som en følge av den nye avgiften endret energi- og drivstoff til konvensjonell diesel i løpet av 2020 og 2021. Dette har resultert i et økt CO₂-utslipp i Tide

sitt klimaregnskap. Flere elektriske busser i den danske virksomheten og el-turbuss trekker i motsatt retning.

* Utslipp fra EL er i figuren over generert ut fra lokasjonsbasert metode.

Målt per årsverk viser også 2021-klimaregnskapet en økning fra 19 tonn CO₂-ekvivalenter per årsverk i 2020 til 21 tonn CO₂-ekvivalenter per årsverk i 2021.

Teknologi

En moderne og stadig mer miljøvennlig busspark

Tide har en moderne busspark, og pr. 31.12.21 har mer enn 86 prosent av vognparken til Tide den nyeste miljøteknologien Euro VI eller bedre. Ved utløpet av 2021 driftes 12 prosent av bussene på bioenergi, hvorav 1 prosent på biodiesel (HVO) og 11 prosent på biogass. Tide driver også 91 elektriske busser og 28 hybridbusser.

Tide er involvert i mange prosjekter som inkluderer ny teknologi. Oppstart og drift av elektriske busser er det utviklingsområdet som selskapet også i 2021 har brukt mest tid på.

Covid-19-pandemien har imidlertid satt en bremse på fremdriften i prosjektet knyttet til innkjøp og utvikling av nullutslipps turbusser. Våren 2021 satte Tide den første klasse 3 turbussen i drift, og ytterligere 21 busser er bestilt til turvirksomhet i hele landet.

Innenfor norsk og dansk anbudsvirksomhet er det de fylkesvise eller kommunale oppdragsgiverne som beslutter hvilke energi- og drivstofftyper bussene skal kjøre på.

I Danmark har Tide startet opp 2 nye anbud med utelukkende elektriske busser i 2021; Herning og Esbjerg. Tide har også startet opp med 3 elektriske busser i Odense. Sistnevnte er et prosjekt i samarbeid med Fyn som er delvis finansiert med EU-midler. I tillegg jobbes det med forberedelser til oppstart av elbuss-anbud i Næstved, Ålborg og Vejle i 2022. Ålborg-anbudet er det største Tide har vunnet, både målt i kontraktsverdi og i antall elbusser i én kontrakt. Ålborg-anbudet inkluderer 121 nye elbusser i 3 ulike varianter, 12 m, 13,5 m og 24 m. Dette betyr at Tide i løpet av 2022/23 vil ha 225 elbusser i drift bare i Danmark.

I 2021 har Tide regummiert 4.082 dekk som gir en besparelse mot produksjon av nye dekk på totalt 465.756 kg CO₂-ekvivalenter.

Påvirkning på ytre miljø

Tide er en miljøbevisst bedrift som søker å begrense negative påvirkninger på miljøet. Reduksjon av energi- og drivstofforbruket er et prioritert satsingsområde, samtidig som Tide søker å ta i bruk mer miljøvennlige alternativer så langt det er mulig. Tide benytter ulike typer energi- og drivstoff: biodiesel (HVO), biogass, fornybar strøm og vanlig diesel iblandet biodiesel.

Gjennom miljøpolitikken har Tide forpliktet seg til å ha kontinuerlig fokus på teknologisk utvikling, interne prosesser, driftsmetoder og praksis. Det er et uttalt mål at selskapets aktiviteter i minst mulig grad skal ha negative konsekvenser for miljøet eller for samfunnet for øvrig.

Tide har også ansvar for flere drivstofftanker og tankanlegg som brukes i den daglige driften. Anleggene ble i 2021 brukt til fylling av både HVO og diesel til bussene. Det arbeides kontinuerlig med en god oppfølging av alle fylleanleggene og Tide startet i 2020 arbeidet med å gjennomføre en miljørisikovurdering på alle tankanleggene selskapet har ansvaret for. Det har i 2021 blitt avdekket en del mangler på leide anlegg. Tide har sammen med utleierne lukket avvik og oppdatert flere dieseltanker og tankanlegg i Bergensområdet i henhold til gjeldende regelverk. Det er ved slutten av året 2022 forventet at man har utført miljørisikovurderinger på samtlige dieseltanker. Miljørisikovurderingene er registrert i et eget system som brukes til årlig oppfølging og registrering av hendelser.

Energiforbruket på de største bussanleggene som Tide disponerer ble kartlagt i slutten av 2020 med mål om reduksjon i det årlige energiforbruket på de største bussanleggene med minst 15 prosent. Det ble inngått et samarbeid med en ekstern leverandør om energiovervåking og energieffektivisering i april 2021. Avtalen har avdekket en del feil og mangler på styringssystemer på bussanleggene, og Tide er i gang med å utbedre disse i samarbeid med utleierne. Ambisjonen om 15 prosent reduksjon i energiforbruket på de største bussanleggene er innenfor rekkevidde så snart disse utbedringene er gjennomført.

Ambisjon 2: Tide skal bidra til at flere reiser kollektivt gjennom å gjøre det enkelt og trygt

Tides busser frakter daglig mange hundretusen mennesker til og fra arbeid, skole og fritidsaktiviteter på en trygg, effektiv og miljøvennlig måte. I tillegg til lokaltrafikk drifter også Tide fylkeskryssende ekspressbusser som er et mer miljøvennlig alternativ til flyreiser og privatbil.

Mål 1: Vi skal bidra til å øke andel kollektivreisende år for år.

Mål 2: Vi skal være kundens foretrukne leverandør, ha fornøyde kunder og de dyktigste medarbeiderne.

Mål 3: Vi skal bidra til enkel og trygg kollektivtransport.

Tide har som mål å årlig øke andel kollektivreisende. Ved at flere reiser kollektivt reduseres antall kjøretøy på veiene, luftkvaliteten bedres og det blir mindre støy, kø og veislitasje.

Gjennom samarbeid og positiv påvirkning skal Tide jobbe for bedre rammebetingelser som sikrer fortsatt og økt satsing på effektiv kollektivtransport og mobilitetsløsninger.

Gode reiseopplevelser

Kundeopplevelser har stor betydning for hvor attraktivt det er å reise kollektivt. Tide arbeider derfor med en rekke ulike tiltak for å skape økt kundetilfredshet. Mens Tide eier kundereisen

fra A til Å innenfor de kommersielle produktene, har Tide og oppdragsgivere et felles kundeanvar innenfor anbudsvirksomheten. Tides vindu for kundeopplevelse starter idet den reisende stiger om bord i bussen til vedkommende er kommet trygt frem til ønsket destinasjon.

I Tide fokuseres det på følgende hovedelementer innenfor kundereisen for å sikre gode og bærekraftige reiseopplevelser – hver dag:

- Punktlighet
- Sjåførenes servicenivå og kjøretil
- Renhold på bussene
- Informasjon om bord og i dialog med reisende

Måten selskapet jobber med kontinuerlig forbedring er gjennom opplæring, informasjonsdeling og e-kurs, konkurranser og personlig oppfølging.

Mikrofonkurs var blant tiltakene som ble iverksatt i 2021 etter ønsker fra både sjåførere, oppdragsgivere og passasjerer. Målsetningen med tiltaket var å gi sjåførene et verktøy og bedre forutsetning for å bli dyktigere til å informere passasjerer under transporten og spesielt ved uforutsette hendelser.

I tillegg satser Tide på digital utvikling som skal bidra til å forenkle hverdagen for så vel passasjerer som sjåførere og andre medarbeidere i konsernet.

Ambisjon 3: Tide skal være en attraktiv arbeidsplass og pådriver for et ansvarlig samfunn

Å sikre trygge, utviklende og inkluderende arbeidsforhold er en selvfølge, men det arbeides kontinuerlig for å bli bedre. Tide skal være en trygg og attraktiv arbeidsplass.

Gjennom samarbeid skal Tide bidra til et bedre og mer bærekraftig samfunn der selskapet med utgangspunkt i transport og mobilitetsløsninger tar en aktiv rolle i utviklingen.

Mål 1: Vi skal være en foretrukken arbeidsgiver i bransjen.

Mål 2: Vi skal være en ansvarlig arbeidsgiver.

Mål 3: Vi skal involvere ansatte i bærekraftarbeidet til Tide.

Helse, miljø, sikkerhet og kvalitet

Skader, alvorlige hendelser og VIS-kvalitetssystem

Tide registrerer antall arbeidsulykker iht. H-Verdi. H-verdi viser hyppigheten av arbeidsulykker som er så alvorlige at det medfører fravær fra arbeid. Skadefrekvensen/hyppighet defineres som antall arbeidsulykker med fravær pr 1.000.000 arbeidende time, og fravær beregnes i utgangspunktet fra dagen etter skaden.

For Tide i Norge var H-verdien 2,93 i 2021, hvilket er en økning fra 2,3 i 2020. I Danmark var H-verdien for 2021 på 1,14 med 13 registrerte fravær, en svak reduksjon sammenlignet med 1,2 i 2020 med 14 registrerte fravær. Det har gjennom hele 2021 vært stort fokus på arbeidsskader og alvorlige hendelser, hvor innmelding i kvalitetssystemet VIS har vært tema på ledersamlinger.

Tide har en nullvisjon om null drepte eller hardt skadde i trafikken, og i 2021 opplevd ikke Tide store eller alvorlig hendelser med mange involverte eller alvorlige skader.

Et kontinuerlig søkelys på rapportering og oppfølging av avvik er viktig for å forebygge uønskede hendelser, og kvalitetssystemet VIS blir brukt av konsernets ansatte. I 2021 ble det registrert 2.175 avvik og forbedringsmeldinger. Til sammenligning med 2020 og 2019 var det registrert henholdsvis 2.160 og 2.587 forbedringsmeldinger og avvik.

Det ble i 2021 meldt inn 568 hendelser i VIS av type Helse/Miljø/Sikkerhet, de fleste av disse omhandler lokale driftsutfordringer, hendelser i trafikk og avvik/forbedringsmeldinger fra vernerunde.

Helse, miljø og sikkerhet

Sikkerhet for ansatte, kontraktører og kunder, og fokus på kontinuerlig forbedringer er overordnede mål. Det utføres årlige risikovurderinger både lokalt og sentralt. Tide skal utføre aktiviteter på en trygg og ansvarsfull måte slik at helsemessige belastninger og skader på egne medarbeidere, innleid personell eller besøkende unngås. Selskapet skal påse at enhver medarbeider eller innleid arbeidstaker arbeider under sikrest mulige forhold. At man har tilgjengelig og bruker relevant verneutstyr. Tydelige prosedyrer minsker faren for ulykker, skader på mennesker, eiendom og miljø. Tide har kontinuerlig fokus på trafiksikkerhet. Selskapet vil sikre at medarbeidere innehar den kompetansen og de kvalitetene som er viktige for et forsvarlig trafikkbilde. Det er egne prosesser og verktøy som brukes ved kvalitetsoppfølging der selskapet både har et lavterskeltilbud (PROFT1), samt et mer omfattende

tilbud med opplæring (PROFT2) når det er behov.

Tide har aktivt deltatt i arbeidet med en forbedret standard for kollisjonsbeskyttelse for førere av buss i 2021. Dette er et område som Tide opplever at hele bransjen står samlet om. Arbeidet med en felles internasjonal standard er det viktigste arbeidet på lengre sikt, hvor man er helt avhengig av at norske samferdselsmyndigheter legger press på og søker allianser med andre europeiske land for å oppnå dette. Det er positivt at både oppdragsgivere og bussleverandører uavhengig av den langsiktige løsningen har jobbet mot forbedringer på kortere sikt. Arbeidet med økt kollisjonsbeskyttelse vil fortsette i 2022.

Tide samarbeider tett med bedriftshelsetjenesten i utarbeidelse av ulike handlingsplaner, men også ved gjennomføring av risikovurderinger. Gjennom Covid-19 pandemien har Tide arbeidet aktivt for å skape en trygg arbeidsdag for ansatte, innleid personell og besøkende. Bistand fra bedriftshelsetjenesten har vært viktig for selskapet i pandemien. I 2021 fortsatte Tide å fortløpende endre nødvendige interne rutiner, instruksjoner og prosedyrer for å imøtekomme krav fra helsemyndigheter.

Tide har faste møtearenaer sammen med tillitsvalgte og vernetjenesten. Aktiviteter som knytter seg til dette området løses i samarbeid med myndigheter og gjennom samhandling mellom ledere og ansatte.

Sykefravær

Sykefravær Norge

Sykefraværet i Tide Buss AS var i 2021 på 10,13 prosent, marginalt ned fra 10,33 prosent i 2020. Det høye sykefraværet i både 2021 og 2020 skyldes Covid-19 pandemien. Til sammenligning var sykefraværet i Tide Buss AS på 7,6 prosent i 2019. For 2021 var korttidsfraværet 2,43 prosent og langtidsfraværet 7,70 prosent. Fordeling mellom korttid og langtidsfravær var tilnærmet lik i 2020 og 2021.

For 2022 har Tide Buss AS utarbeidet en oppdatert plan for hvordan man skal arbeide for å øke nærværsprosenten. Tide Buss har også i en normalsituasjon uten Covid-19 utfordringer knyttet til sykefravær og et potensial for å øke nærværet i bedriften. Starten på 2022 tyder imidlertid på at Omikron, som er en mer smittsom Covid-19 variant, men med mildere sykdomsforløp, vil komme til å gi høyt sykefravær inn i det nye året.

Sykefravær Danmark

Sykefraværet i Tide Bus Danmark A/S var i 2021

på 4,0 prosent, sammenlignet med 4,2 prosent i 2020. Korttidsfraværet i 2021 var 3,01 prosent og langtidsfraværet var 1,01 prosent. Fordeling mellom korttid og langtidsfravær var tilnærmet lik i 2020 og 2021. I både 2020 og 2021 har Tide Bus Danmark iverksatt flere tiltak rundt oppfølging på sykefravær. I 2020 fikk bransjen en ny overenskomststiftelse om oppsigelse i forbindelse med sykdom, hvor det ble økt fra 56 til 70 dager. Dette har hatt en viss innvirkning på langtidsfraværet.

Nærvær i Tide Buss AS

Tide samarbeider tett med NAV og bedriftshelsetjenesten for å øke nærværet og forebygge at sykefravær oppstår. Det strukturerte tre-partssamarbeidet i Tide mellom ledelse, tillitsvalgte og vernetjeneste er også av stor betydning i arbeidet. Med utgangspunkt i bransjens høye sykefravær, var persontransport en av bransjene som i ny avtale fikk sitt eget bransjeprogram. Tide har søkt og fått innvilget åtte målrettede tiltak som alle på sin måte kan bidra til å øke nærværet. Disse tiltakene fikk samlet innvilget en ramme på totalt NOK 4,5 millioner. Av de åtte tiltakene er fire av tiltakene ferdigstilt:

- Fakta om fravær: En forskningsrapport utarbeidet av Norce. Rapporten har gitt innsikt i sykefraværet i Tide Buss, og gir selskapet et utgangspunkt for å finne frem til gode tiltak for å redusere sykefraværet.
- Forebygging og oppfølging av sykefravær: Opplæring av HR- og ressursledere i Tide Buss om hvordan møte og følge opp medarbeidere som er sykemeldte.
- Nærværsledelse: Høsten 2022 ble det arrangert en nærværsledelse konferanse for alle ledere i Tide Buss Norge.
- Sammen får vi til mer: Høsten 2022 ble det arrangert en konferanse med tillitsvalgte og verneombud i hele Tide med søkelys på internt partssamarbeid som øker nærvær.

Sertifisering og intern revisjon

Tide er sertifisert etter ISO-9001, ISO-14001 og ISO-45001, og ble i 2021 også sertifisert i standarden ISO-39001.

ISO-39001 Styringssystemer for Trafikksikkerheter, er en internasjonal standard for trafikksikkerhet. Denne standarden har til hensikt å bidra til å forebygge alvorlige hendelser i trafikken.

Det ble i 2021 gjennomført oppfølgingsrevisjon i både Norge og Danmark av sertifiseringselskapet KIWA.

Arbeidsmiljø og organisasjon

Arbeidsmiljøet i Tide skal kjennetegnes av medarbeidere som trives og er stolte av jobben de gjør, av Tide og bransjen. Målsettingen er å være det busselskapet medarbeiderne foretrekker å jobbe i. Tide skal skape en kultur som gjør en forskjell. Konkurransesituasjonen og anbud med stramme rammer gjør satsingen på arbeidsmiljø enda viktigere. Koronasituasjon, mulige varige endringer i arbeidsmønster, og teknologisk utvikling kan skape usikkerhet hos dagens og potensielle bussjåfører. Gjennom pandemien har det blitt tydeligere at bransjen og bussjåføren har en samfunnskritisk rolle noe som bidrar positivt til yrkesstolthet.

For å lykkes i bransjen er det av stor betydning å ha gode relasjoner til vernetjeneste og tillitsvalgte.

Ledere i Tide skal gå foran og opptre i henhold til visjon, verdier og lederprinsippene. Først ved aktiv bruk i hverdagen bidrar det til å prege medarbeiderne og utviklingen av selskapet og kulturen i ønsket retning.

Tides fem verdier er et resultat av en prosess med bred medarbeidermedvirkning fra 2014 og representerer således verdiene Tides medarbeidere ønsker skal prege selskapets ansatte. Verdiene danner ordet SMART og står for:

Stolt: Jeg er stolt over jobben jeg og selskapet gjør for enkeltmennesker og samfunn.

Miljøbevisst: Jeg bidrar positivt til miljøet for eksempel gjennom min kjøreadferd og resirkulering.

Ansvar: Jeg tar ansvar for å utføre mine oppgaver best mulig for kunde, kolleger, selskap og samfunn.

Respekt: Jeg møter kolleger, kunder og samarbeidspartnere med respekt.

Trivsel: Jeg bidrar til å skape et godt arbeidsmiljø der man viser interesse for og bryr seg om sine kolleger.

I tillegg til verdiene skal alle ledere i Tide ha fokus på lederprinsippene i sitt daglige virke. Disse er kommet frem gjennom medvirkning fra selskapets ledere. Lederprinsippene (Kvalitet, Konsekvens og Kommunikasjon) var i 2021 til revidering.

Rekruttering

Tide opplevde et stadig økende sjåførerbehov gjennom hele 2021 og ved utgangen av året hadde alle avdelinger behov for flere medarbeidere. Samtidig opplever selskapet at færre søker til sjåførstillinger, og manglende kvalifikasjoner blant søkerne

gjør rekrutteringsarbeidet mer krevende. En av forklaringene på denne utviklingen er at utenlandsk arbeidskraft, som historisk har vært viktig for blant annet kollektivbransjen, gjennom pandemien har flyttet tilbake til sine hjemland. En ytterligere og betydelig utfordring i rekrutteringsarbeidet er at kandidatene ofte har utilstrekkelige språkferdigheter for å bli bussjåfør. Situasjonen oppleves som krevende og alvorlig for selskapet og næringen som helhet.

Tide Buss AS har i 2021 signert lærekontrakt med 46 læringer på buss og 1 lærling hos Tide Verksted. De fleste lærlingene er i Trondheim og Tromsø. Noen av de signerte lærlingekontraktene har ikke blitt iverksatt ved utgangen av 2021, da kandidatene er i ferd med å ferdigstille sin utdanning. Tide har jobbet målrettet over flere år for å tiltrekke seg flere lærlinger og øke andelen unge sjåfører i bransjen. Selskapet er derfor svært fornøyd med å ha oppnådd et historisk høyt antall lærekontrakter, og vil fortsette dette rekrutteringsarbeidet i årene fremover. Tide er fremst på antall lærlinger i bransjen.

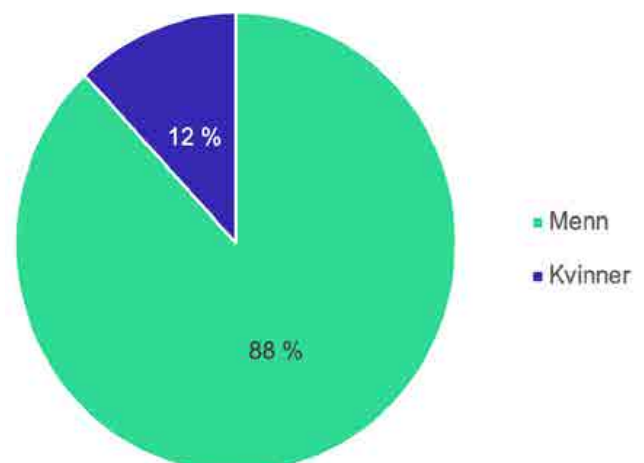
Likebehandling

Tide har ansatte med 58 ulike statsborgerskap, og har også utarbeidet en egen Likestillingsredegjørelse for 2021.

Tide har en fordeling på 88 prosent menn og 12 prosent kvinner ansatt i konsernet.

Tide registrerer kun om medarbeidere er mann eller kvinne, innen en eventuell endring i juridisk kjønn til å også inkludere «hen» er vedtatt i Norge og Danmark.

Kjønnsfordeling Tide konsern
(Norge og Danmark)

Hovedandelen av alle ansatte i Tide er bussjåførere. Det er fortsatt et mannsdominert yrke, og Tide opplever at det er utfordrende å øke andelen kvinnelige bussjåførere. Det ble ansatt 346 mannlige og 47 kvinnelige nye sjåførere i 2021. I Tide Buss AS ble det ansatt sjåførere fra 27 forskjellige nasjonaliteter, og totalt 99 sjåførere med ikke-etnisk norsk bakgrunn, hvilket utgjør 31 prosent i 2021. Det registreres ikke statsborgerskap på ansatte i den danske delen av virksomheten.

Til administrative stillinger var det i 2021 en jevn fordeling av mannlige og kvinnelige søkere. Det er i 2021 ansatt 39 nye medarbeidere til administrative stillinger, hvorav 46 prosent av dem kvinner.

Ledergruppen i Tide AS består av 3 kvinner og 6 menn, mens styret i Tide AS består av 4 kvinner og 4 menn.

Likestilling har det siste året vært et naturlig tema i møtearenaer, der verneombud, tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten er representert. Likestilling, diskriminering og rasisme har også vært et viktig tema på selskapets årlige Konsernkonferanse, hvor representanter fra tillitsvalgte og verneombud fra alle Tides kontrakter i Norge og Danmark deltar.

Gjennom året har man iverksatt ulike tiltak, forekomst av ufrivillig deltid er kartlagt, involvering og bevisstgjøring av tillitsvalgte, verneombud og ledere. Man har vurdert ulike tiltak f.eks for å øke andel kvinnelige sjåførere samt behov for prinsipper og/eller retningslinjer for likestilling.

GDPR

Tide arbeider for å sikre kontinuerlig og god oppfølging av regelverket knyttet til GDPR. Tide har utarbeidet gode systemer for å ivareta personvernet til selskapet og selskapets medarbeidere. Hendelser som kan være brudd på GDPR-bestemmelsene blir tatt svært alvorlig og fulgt tett opp. I 2021 har Tide oppdatert flere av sine prosedyrer for å sikre personvernet. Arbeidet for å sikre et godt og helhetlig GDPR-arbeid vil videreføres gjennom 2022.

Opplæring

På tross av pandemien har Tide Buss AS fått gjennomført planlagt grunnopplæring med nye sjåførere. Grunnet kapasitetsbegrensninger som følge av pandemien har det vært nødvendig å sette opp noen flere Yrkessjåførerkompetanse-kurs (YSK) enn planlagt, men alle sjåførere i Tide Buss AS har fått gjennomført YSK-kurs innen utløpsdato.

I november 2021 gjennomførte Tide for første gang 4 timers digital YSK for åtte sjåførere. Dette var en

forsøksordning Statens Vegvesen gav lærestedene ut året. Opplegget krevde god planlegging og teknisk trening for å sikre at undervisningen gikk som planlagt. Tilbakemeldingene fra både deltakere og kursholdere var gode, og Tide avventer hvorvidt Statens Vegvesen ønsker å videreføre denne ordningen.

I siste kvartal av året forberedte man i Norge ny organisering av instruktørene i Tide der det tilstrebes høyere stillingsprosent hvis mulig, noe som vil bidra til større grad av mestring hos utøvende instruktører.

Tide Buss AS har også oppgradert grunnopplæringen i 2021 med videreføring av kvalitetsoppfølging. Dette har vært et viktig ledd i arbeidet med ny organisering som skal iverksettes i 2022.

Pådriver for et ansvarlig samfunn

Tide har i 2021 igangsatt arbeidet med å systematisere kartleggingen av selskapets største leverandører og forberede seg på de krav som stilles i Åpenhetsloven som trer i kraft i Norge fra juli 2022. Åpenhetsloven skal sikre at menneske- og arbeidstakerrettigheter i egen drift og leverandørkjede ivaretas.

Tide har i 2021 inngått en ny avtale om ekstern varslingskanal og digital port for varsling av kritikkverdige forhold i Tide. I 2021 mottok Tide ingen varsler.

Sponsorat og sosiale bidrag

Tide sponser sportsklubben Brann og har gjort det i en årrekke. Tide samarbeider også med en rekke mindre lokale idrettslag, klubber, foreninger og arrangement.

I Norge deler Tide hvert år ut en veldedig gave til en ideell organisasjon istedenfor julegave. Det er de ansatte som får stemme frem mottaker og for 2021 gikk julebidraget til Mental Helse. Det er en organisasjon som hjelper mennesker som har det psykisk vanskelig, men også deres pårørende og andre medmennesker. Organisasjonen har opplevd økt pågang på deres hjelpetelefon i løpet av pandemien.

Bærekraft Våre resultater

Samletabell	Verdi	2021
Generelt		
Antall årsverk	#	3 241
Ambisjon 1: Vi skal bidra til å nå klimamålene og utvikle bærekraftige mobilitetsløsninger		
Vi skal redusere våre CO2-utslipp		
Utslipp CO2 GHG Scope 1+2+3 [t CO2e] *	t CO2e	66 267
GHG Scope 1 [t CO2e]	t CO2e	46 243
GHG Scope 2 [t CO2e]	t CO2e	5 187
GHG Scope 3 [t CO2e]	t CO2e	14 838
CO2-utslipp per rutekm	t CO2e	0,681
CO2-utslipp per årsverk	t CO2e	21
Antall måleparametre i vårt klimaregnskap (scope 2 og 3)	#	4
Andel nullutslippsbusser av total busspark	%	4,55 %
Andel busser med HVO, EL og biogass	%	14,56 %
Antall alvorlige miljøhendelser	#	0
Andel nullutslippsbiler av total bilpark	%	42,59 %
AMBISJON 2: Vi skal bidra til å flere reiser kollektivt gjennom å gjøre det enkelt og trygt		
Vi skal redusere våre CO2-utslipp		
Antall passasjerer årlig, totalt	#	61 286 098
Passasjerer anbudsvirksomhet Norge	#	52 091 480
Passasjerer anbudsvirksomhet Danmark	#	8 803 109
Kommersiell virksomhet (fly- og ekspress)	#	391 509
Antall gjennomførte turer, kommersielt	#	77 440
Vi skal jobbe for å være kundens foretrukne leverandør, ha fornøyde kunder og de dyktigste medarbeiderne		
KTi – Antall gjennomførte servicerelaterte kurs for medarbeidere		
YSK-kurs	#	62
Mikrofonkurs	#	2
Vi skal bidra til enkel og trygg kollektivtransport		
Trafikksikkerhet – antall alvorlige ulykker/skader per år	#	0
AMBISJON 3: Vi skal være en attraktiv arbeidsplass og pådriver for et ansvarlig samfunn		
Vi skal være foretrukken arbeidsgiver i bransjen		
Nærværsgrad		
Norge	%	89,87%
Danmark	%	96%
Turnover		
Norge	%	6,70%
Danmark	%	2,40%
Vi skal være en ansvarlig arbeidsgiver		
H-verdi		
Norge	#	2,93
Danmark	#	1,14

* I 2021 skiftet Tide leverandør for sitt klimaregnskap. Dette gjør at Tide har fått bedre innsikt i klimapåvirkningen fra produksjon av drivstoffet som brukes (Scope 3). Det at påvirkningen i denne kategorien nå er inkludert gjør at utslipp pr ansatt og pr km kjørt er høyere enn i tidligere årsrapporter.

Rammevilkår

Rammevilkår for næringen

Tide samarbeider med blant annet Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport for å sikre gode og forutsigbare rammevilkår for næringen. Konsernsjef i Tide AS er også styreleder i NHO Transport. Dette årelange samarbeidet mellom disse aktørene har vært avgjørende for å sikre opprettelse av ulike økonomiske støtteordninger under Covid-19 pandemien, og det har vært jobbet aktivt med å påvirke utformingen av støtteordningene både fra NHO Transport, Tide og arbeidstakerorganisasjonene sin side. I tillegg har Tide bidratt inn i utvalg som har arbeidet med hvordan man best bør kommunisere fra politisk og myndighetshold for å stimulere reisende til å ta kollektivtransport igjen etter pandemien.

Offentlige støtteordninger under pandemien

Nedstengningene av samfunnet og myndighetenes gjentatte anmodninger om å unngå bruk av kollektivtjenester har gitt de offentlige fylkeskommunale trafikkselskapene, der Tide har anbudskontrakter med seks av dem, en betydelig inntektssvikt også i 2021. Selv om man har sett en liten økning i antall passasjerer i 2021 sammenlignet med 2020, er det fortsatt betydelig lavere reisetall enn før pandemien. Ettersom de offentlige trafikkselskapene samtidig har vært pålagt å opprettholde et tilbud og derfor hatt utfordringer med å kutte kostnadssiden, har den norske stat bevilget NOK 4.055 millioner i støtte til kollektivtrafikken i 2021. Deler av denne støtten tilfaller busstransport i de ulike fylkene.

For Tide sin del har denne støtteordningen kompensert for eventuell redusert ruteproduksjon i løpet av året, basert på faktiske endringer i operatørens kostnader.

Tide har i så vel 2020 som 2021 lagt ned betydelig innsats i søknadsprosesser til ulike støtteordninger, herunder kompensasjonsordningen for faste, uunngåelige kostnader og støtteordningen for kommersielle buss- og fergeruter med betydelig omsetningsfall. I tillegg har selskapet søkt om støtte i ekspressbuss-pakken som skal dekke tap som følge av et betydelig omsetningsfall og pålagte kapasitetsbegrensninger på ekspressbussene. Videre har ordninger som har gitt redusert arbeidsgiveravgift og merverdiavgift (MVA) gitt Tide AS positiv økonomisk effekt.

Grunnet selskapets juridiske organisering har Tide fått avslag på søknaden om støtte i kompensasjonsordningen til bedrifter som

opplever et betydelig inntektsfall, og selskapet mener en manuell behandling av problemstillingen ville vært en mindre konkurransevridende måte å håndtere støtteutbetalingene på. I sum har de ulike støtteordningene samlet gitt Tide NOK 33 millioner som er regnskapsført i 2021.

HVO Avgift

Fra andre halvår 2020 innførte norske myndigheter vegbruksavgift på HVO energi- og drivstoff på lik linje med autodiesel, og dette medførte isolert til en økning i prisen per liter på HVO energi- og drivstoff. HVO ble i hovedsak benyttet av kollektivselskapene og en del større transportbedrifter som ønsker å redusere sitt miljøavtrykk. Som en direkte konsekvens av avgiften har alle Tide sine offentlige oppdragsgivere i løpet av 2021 besluttet å gå over til fossilt energi- og drivstoff på tross av den negative miljøeffekten dette innebærer.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 4-5 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Aksjonærforhold

Tide AS er eid 100 prosent av DSD AS.

Disponering av årsresultat/utbytte for 2021

Årsresultatet for Tide AS (morselskapet) viser et overskudd på NOK 8,6 millioner. Det ble ikke utbetalt utbytte i 2020 og det foreslås ikke utbetalt utbytte for 2021.

Årsresultat NOK 8,6 millioner.

Overført til annen egenkapital NOK 8,6 millioner inkludert føringer over utvidet resultat.

Konsernets resultat etter skatt ble NOK -69,8 millioner, tilsvarende NOK -3,10 pr. aksje. Styret foreslår ikke å dele ut utbytte for 2021. I henhold til IFRS ville et eventuelt utbytte bli innregnet i regnskapet for 2022 etter dette er vedtatt på generalforsamlingen i Tide AS.

Tide AS har, via Fyrholmen AS, tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner.

Framtidsutsikter

Covid-19 pandemien har preget Tide gjennom hele 2020 og 2021. Tide forventer at pandemien også vil påvirke konsernet i 2022, men i mindre grad enn i de to foregående årene.

Med færre tiltak rettet mot pandemien, samt en høyere grad av flokkimmunitet i samfunnet forventes pandemiens negative ringvirkninger å avta, og det vil ventelig bidra til å styrke konsernets resultater fremover.

Tide forventer en økning i antall reisende med tur-, fly-, og ekspressbuss i 2022, men graden av økning er heftet med høy grad av usikkerhet grunnet pandemiens videre forløp. Erfaringen fra perioder med lettelsler i restriksjoner og lavere grad av smitte i 2021 viste imidlertid en tydelig bedring i passasjertall. Selskapet forventer at denne forbrukeradferden også vil gjelde når pandemien ventelig avtar i 2022.

Tide forventer videre at etterspørselen etter turbusser vil ta seg kraftig opp i forbindelse med reduserte innreisebegrensninger fra utlandet og signaler om økt reiselyst i samfunnet. Markedet for cruiseskip ser også et historisk høyt antall planlagte cruiseanløp i Norge.

Basert på de samlede prognosene for tur-, fly-, og ekspressbussmarkedet i 2022 forventer Tide en klar bedring i resultatet for denne delen av selskapets drift. Gjennom 2022 ser Tide frem til å kapitalisere på de effektiviseringstiltakene som er gjort innenfor dette segmentet, og ikke minst høste positive effekter fra den teknologiske satsningen som er gjort innenfor bedre billettssystemer og nye verktøy for å håndtere turaktiviteter.

Anbudsaktiviteten i både Norge og Danmark er påvirket av sterk konkurranse, og kjennetegnes av et marked med lave marginer. I 2022 skal selskapet starte opp flere viktige kontrakter i den danske virksomheten, blant annet Ålborg i august 2022. Kontrakten i Ålborg er Tides største kontrakt noensinne og er med på å befeste selskapets posisjon som en stor og viktig aktør i det danske markedet.

Tide vil i 2022 iverksette selskapets reviderte strategi i organisasjonen. Blant konsernmålene for neste strategiperiode er forbedret lønnsomhet. Det skal nås gjennom stram kostnadsstyring, økt standardisering og forbedrede prosesser. I tillegg vil selskapet arbeide videre for å ha fornøyde kunder og en god og sunn organisasjonskultur.

Tide har, med sin solide ordresreserve, en god og sterk posisjon for lønnsom drift i årene som kommer, selv om bransjen fortsatt opplever krevende marginer og sterk konkurranse. Målrettet arbeid og forventninger om en noe mer normalisert drift,

ved at pandemien gradvis slipper grepet, ventes gi resultatbedring i 2022. I tillegg vil noen av effektene av prisvekst knyttet til regulering gi positive utslag for 2022 resultatene.

Russlands invasjon i Ukraina i første kvartal 2022 har for alvor bidratt til et mer usikkert og anspent politisk og økonomisk fremtidsbilde for hele verden. Tide fordømmer angrepet i likhet med resten av den vestlige verden, og selskapet har vært medvirkende til å bistå i aktiviteter som kan hjelpe mennesker i nød. Implikasjonene av invasjonen er usikre, men det forventes at krigen vil gi seg utslag i økte strøm- og drivstoffpriser. Dette vil igjen få betydelige konsekvenser for Tides resultatutvikling.

Selskapet mener fortsatt at en konsolidering i bransjen vil kunne bidra til bedret lønnsomhet over tid. Tide er godt posisjonert som en sentral aktør når nye og mer miljøvennlige teknologier og nye vekstmuligheter åpner seg innen selskapets næring.

Styret takker selskapets medarbeidere og tillitsvalgte for en god innsats og et godt samarbeid i nok et år preget av krevende resultater og store endringer knyttet til pandemien. Styret vil arbeide aktivt for å videreføre det gode samspillet i året som kommer, slik at selskapet fortsetter å levere på sitt samfunnsoppdrag og lykkes med å nå nye, positive milepæler. Det forventes at selskapets lønnsomhet forbedres inn i 2022 som følge av at aktiviteten i reiselivet tar seg opp igjen, og ved at anbudsaktiviteten også får positive effekter av den forsinkede reguleringen.

Bergen, 22. mars 2022

Ingvald Løyning

INGVALD LØYNING
Styrets leder

Martin Økland

MARTIN ØKLAND
Nestleder

Siv F. Christensen

SIV F. CHRISTENSEN
Styremedlem

Philipp Engedal

PHILIPP ENGEDAL
Styremedlem

Marianne Dorthæa Jacobsen

MARIANNE DORTHÆA JACOBSEN
Styremedlem

Trude C. Valle

TRUDE VALLE
Ansattstyremedlem

Raymond Marcussen

RAYMOND MARCUSSEN
Ansattstyremedlem

Katrine Ihle

KATRINE IHLE
Ansattstyremedlem

Roger Harkestad

ROGER HARKESTAD
Konsernsjef

Tide AS

Resultatoppstilling 01.01.-31.12.

Konsern

2021	2020		Note	2021	2020
		Driftsinntekter			
-	-	Billettinntekter		275 022	246 531
-	-	Kontraktsinntekter	3	3 038 152	3 335 054
42 754	40 919	Andre driftsinntekter	3, 21	257 349	210 633
42 754	40 919	Driftsinntekter		3 570 523	3 792 218
38	120	Tap (-)/gevinst (+) ved salg av anleggsmidler	9	-1 901	2 093
		Driftskostnader			
-	-	Varekostnad	4	189 663	220 351
45 585	37 802	Lønnskostnad	6, 16	2 045 957	2 180 875
31 082	22 400	Andre driftskostnader	7, 17	833 930	827 302
76 667	60 202	Driftskostnader før leasingkostnader, av- og nedskrivninger		3 069 550	3 228 528
-33 875	-19 162	Adjusted EBITDA*)		499 071	565 783
10 255	9 077	Avskrivning varige driftsmidler		488 948	501 315
-	-	Nedskrivning	9,15	-	-
-44 131	-28 239	Driftsresultat		10 124	64 468
		Finansinntekter og finanskostnader			
63 178	25 115	Finansinntekter		1 256	17 380
8 101	11 947	Finanskostnader		100 897	98 634
55 077	13 168	Netto finansposter	8	-99 641	-81 254
10 946	-15 070	Resultat før skattekostnad		-89 517	-16 786
2 371	-3 310	Skattekostnad	18	-19 694	-4 194
8 576	-11 761	Årsresultat		-69 823	-12 592
		Årsresultat tilordnes:			
8 576	-11 761	Majoritet andel av årsresultat		-69 562	-12 500
-	-	Minoritet andel av årsresultat		-261	-92
8 576	-11 761	Sum tilordnet		-69 823	-12 592
0,38	-0,52	Årsresultat per aksje (NOK)		-3,10	-0,56
0,38	-0,52	Utvannet årsresultat per aksje (NOK)		-3,10	-0,56
		Oppstilling for totalresultat:			
8 576	-11 761	Årsresultat		-69 823	-12 592
-474	774	Estimatavvik pensjoner		-473	860
104	-170	Skatt poster som ikke kan reverseres		104	-189
		Poster som kan reverseres			
-	-	Verdiregulering kontantstrømsikring		15 654	-17 773
-	-	Omregningsdifferanser		-4 097	3 207
-	-	Skatt poster som kan reverseres		-3 444	3 910
8 206	-11 157	Sum totalresultat		-62 079	-22 577
		Totalresultat tilordnes:			
8 206	-11 157	Majoritet andel av totalresultat		-61 818	-22 485
-	-	Minoritet andel av totalresultat		-261	-92
8 206	-11 157	Sum tilordnet		-62 079	-22 577
8 206	-11 157	Totalresultat		-62 079	-22 577

*) Adjusted EBITDA driftsresultat før avskrivninger og nedskrivninger

Tide AS

Eiendeler pr. 31.12.

Konsern

2021	2020	EIENDELER	Note	2021	2020
		Anleggsmidler			
31 530	32 665	Varige driftsmidler	9, 15	2 983 269	3 108 688
-	-	Immaterielle eiendeler	10,22	24 003	24 003
459 788	459 788	Investeringer i datterselskaper	10	-	-
73 217	41 664	Finansielle eiendeler	20	78 517	44 742
13 298	13 066	Utsatt skattefordel	18	40 971	22 241
577 833	547 183	Sum anleggsmidler		3 126 760	3 199 674
		Omløpsmidler			
-	-	Varelager	11	34 823	52 195
480	-	Kundefordringer	12,20	211 984	219 948
4 482	3 495	Andre kortsiktige fordringer	12,20,21	299 333	178 594
8 077	8 165	Kontanter og bankinnskudd	17, 19, 20	264 452	368 047
13 039	11 660	Sum omløpsmidler		810 592	818 784
590 872	558 843	SUM EIENDELER		3 937 352	4 018 459

Tide AS

Egenkapital og gjeld pr. 31.12.

Konsern

2021	2020		Note	2021	2020
		Egenkapital			
		Innskutt egenkapital			
22 560	20 304	Aksjekapital		22 560	20 304
11 387	29	Annen innskutt egenkapital		11 387	29
373 161	295 418	Overkurs		373 162	295 418
407 108	315 750	Sum innskutt egenkapital	14	407 110	315 750
		Opptjent egenkapital			
39 435	40 089	Annen egenkapital		-90 136	-16 560
39 435	40 089	Sum opptjent egenkapital		-90 136	-16 560
		Egenkapital Minoritetsinteresse		-261	131
446 544	355 839	Sum egenkapital		316 713	299 322
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelseser			
10 424	10 269	Pensjonsforpliktelseser	16	11 481	14 042
10 424	10 269	Sum avsetning for forpliktelseser		11 481	14 042
		Annen langsiktig gjeld			
6 732	11 570	Gjeld til kredittinstitusjoner	17	2 355 235	2 454 292
-	-	Derivater	20	3 513	19 167
6 732	11 570	Sum annen langsiktig gjeld		2 358 748	2 473 459
		Kortsiktig gjeld			
6 155	4 045	Leverandørgjeld	20	198 207	188 647
-	-	Betalbar skatt	18	5 574	2 002
2 931	2 788	Skyldige offentlige avgifter		132 175	133 597
5 055	9 637	Første års avdrag langsiktig gjeld	17	501 407	503 337
113 032	164 696	Annen kortsiktig gjeld	13,20,21	413 047	404 052
127 173	181 166	Sum kortsiktig gjeld		1 250 409	1 231 635
144 328	203 003	Sum gjeld		3 620 638	3 719 136
590 872	558 843	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		3 937 352	4 018 459

Bergen, 22. mars 2022

INGVALD LØYNING
Styrets leder

PHILIPP ENGEDAL
Styremedlem

RAYMOND MARCUSSEN
Ansattstyremedlem

MARTIN ØKLAND
Nestleder

MARIANNE DORTHEA JACOBSEN
Styremedlem

KATRINE IHLE
Ansattstyremedlem

SIV F. CHRISTENSEN
Styremedlem

TRUDE VALLE
Ansattstyremedlem

ROGER HÅRKESTAD
Konsernsjef

Oppstilling av egenkapital 01.01.-31.12.

Beløp i NOK 1 000

Tide AS	Note	Aksjekapital	Innskutt annen egenkapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse pr. 31. desember 2019		20 304	29	295 418	51 246	366 997
Føringer over utvidet resultat		-	-	-	604	604
Årsresultat	5	-	-	-	-11 761	-11 761
Balanse pr. 31. desember 2020		20 304	29	295 418	40 089	355 839
Føringer over utvidet resultat		-	-	-	-370	-370
Kapitalutvidelse		2 256		77 744		80 000
Årsresultat		-	-	-	8 576	8 576
Konsernbidrag		-	11 358	-	-8 860	2 498
Balanse pr. 31. desember 2021		22 560	11 387	373 162	39 435	446 544

Konsern	Note	Annen egenkapital							Sum egenkapital
		Aksjekapital	Innskutt annen egenkapital	Overkurs	Kontantstrøm sikringer	Omregningsdifferanse	Estimatavvik	Opptjent egenkapital	
Balanse pr. 31. desember 2019		20 304	29	295 418	14 037	9 801	-937	-13 062	325 589
Føringer over utvidet resultat	18	-	-	-	-13 863	3 207	671	-	-9 986
Andre endringer		-	-	-	-	-	-	-3 781	-3 781
Årsresultat		-	-	-	-	-	-	-12 500	-12 500
Sum inntektsført		-	-	-	-13 863	3 207	671	-16 280	-26 266
Utbetalt utbytte	5			-	-	-	-	-	-
Balanse pr. 31. desember 2020		20 304	29	295 418	174	13 008	-266	-29 343	299 323
Føringer over utvidet resultat	18	-	-	-	12 210	-4 097	-369	-	7 743
Andre endringer		-	-	-	-	-	-	-791	-791
Årsresultat		-	-	-	-	-	-	-69 562	-69 562
Sum inntektsført		-	-	-	12 210	-4 097	-369	-70 353	-62 610
Korrigeringsført direkte over egenkapitalen		-	11 358	-	-	-	-	-11 358	-
Kapitalutvidelse		2 256	-	77 744	-	-	-	-	80 000
Balanse pr. 31. desember 2021		22 560	11 387	373 162	12 384	8 911	-635	-111 054	316 713

Fond for urealiserte gevinster	Konsern	
	Rentebytte avtaler	Sum
Balanse pr. 31. desember 2019	-	-
Årets endring	-17 773	-17 773
Skatt årets endring	3 910	3 910
Urealiserte tap overført annen egenkapital	13 863	13 863
Balanse pr. 31. desember 2020	-	-
Årets endring	15 654	15 654
Skatt årets endring	-3 444	-3 444
Urealiserte tap overført annen egenkapital	-12 210	-12 210
Balanse pr. 31. desember 2021	-	-

Tide AS

Kontantstrømoppstilling 01.01.–31.12.

Konsern

2021	2020		Note	2021	2020
		Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
10 946	-15 070	Resultat før skattekostnad		-89 517	-16 786
10 255	9 077	Avskrivning varige driftsmidler	9	488 948	501 315
-	-	Nedskrivning varige driftsmidler	2,9	-	-
-38	-120	Tap/(gevinst) ved salg av varige driftsmidler	9	1 901	-2 093
-55 077	-13 168	Netto finansposter	8	99 641	81 254
-	-	Endring i varelager	11	17 372	-17 854
-480	1 205	Endring i kundefordringer	12,20	7 964	97 385
2 110	-3 504	Endring i leverandørgjeld	20	9 560	-25 976
155	-1 074	Endring i pensjonsforpliktelser	16	-2 561	-1 586
8 472	-	Endring i annen kortsiktig gjeld	13	8 995	37 369
-7 637	-3 302	Endring i andre tidsavgrensingsposter		-99 349	-33 950
-31 293	-25 957	Netto kontantstrøm fra driften		442 954	619 077
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
-	-	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		88 825	81 974
-9 325	-8 967	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	9	-271 592	-92 291
-	-	Andre investeringsaktiviteter		-	-
-	17 097	Innbetaling av lån fra datter		-	-
-	-	Innbetaling av lån fra mor	21	-	-
5 000	25 000	Utbetaling av lån fra mor		5 000	25 000
-	-	Netto kontanteffekt ved konsernetablering/fusjon		-	1 503
-	-	Innbetalinger ved salg av aksjer		-	-
-31 553	-2 634	Utbetalinger ved kjøp av aksjer		-31 553	-8 982
58 280	14 368	Inntekter fra investeringer i datterselskap	8	-	-
5 188	10 747	Mottatte renter		1 256	17 278
-	-	Mottatt utbytte	8	-	-
27 590	55 611	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-208 064	24 482
		Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
-8 101	-11 947	Betalte renter		-100 897	-98 532
-	-	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	20	185 748	-
-9 420	-24 935	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	20	-503 337	-419 747
-58 864	6 722	Endring konsernkontoordning		-	-
80 000	-	Innbetaling av egenkapital		80 000	-
3 615	-30 160	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-338 485	-518 279
-88	-506	Netto endring likvider gjennom året		-103 595	125 280
-	-	Valutagevinst-/tap på kontanter og kontantekvivalenter		-	2 140
8 165	8 671	Betalingsmidler 01.01.		368 047	240 627
8 077	8 165	Betalingsmidler 31.12.		264 452	368 047
-	-	Bundne midler (skattetrekk)	19	58	75
-	-	Betalingsmidler i utenlandsk valuta		-	94 703

Betalingsmidler består av kontanter i kasse og i bank.

Konsernet har nye leasingforpliktelser på 143 mnok i 2021. I 2020 var det inngått leasingforpliktelser på totalt 759 mnok. Det er ikke nye leasingforpliktelse i Tide AS i 2021 eller i 2020. Leasingforpliktelsene har ikke kontanteffekt, og er ikke en del av endringene i leasing gjeld. Nedbetaling av forpliktelsen består av renter og avdrag, hvor renter knyttet til leasingforpliktelsen er en del av betalte renter og blir klassifisert som rentekostnader i konsernet. Avdrag på leasingforpliktelse fremkommer i linje for utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld.

Noter

-
- 29 [Note 1](#) Regnskapsprinsipper
39 [Note 2](#) Vesentlige estimater og usikkerheter
42 [Note 3](#) Kontraktsinntekter og spesifikasjon av andre driftsinntekter
42 [Note 4](#) Varekostnad
42 [Note 5](#) Utbytte
43 [Note 6](#) Lønnskostnader, antall ansatte, ytelser og lån til ansatte
45 [Note 7](#) Spesifikasjon av andre driftskostnader
45 [Note 8](#) Netto finansposter
46 [Note 9](#) Varige driftsmidler
48 [Note 10](#) Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet
48 [Note 11](#) Varelager
49 [Note 12](#) Kortsiktige fordringer
50 [Note 13](#) Annen kortsiktig gjeld
50 [Note 14](#) Aksjekapital, overkurs og aksjonærinformasjon
51 [Note 15](#) Leieavtaler bruksrett
54 [Note 16](#) Pensjoner
57 [Note 17](#) Rentebærende gjeld og pantsettelsler
59 [Note 18](#) Skatt
61 [Note 19](#) Garanti- og kausjonsansvar
61 [Note 20](#) Finansielle instrumenter og risikostyring
69 [Note 21](#) Nærstående parter
70 [Note 22](#) Oppkjøp av virksomhet
72 [Note 23](#) Hendelser etter balansedagen
72 [Note 24](#) Betingede forpliktelser

Note 1 Regnskapsprinsipper

Generelt

Tide AS er et norsk aksjeselskap og ble stiftet 23. oktober 1880. Selskapet har organisasjonsnummer 912 423 921. Selskapet har sitt hovedkontor i Møllendalsveien 1 a, 5893 Bergen, Norge.

Tide AS er morselskap i et konsern, og datterselskapene har igjen ytterligere datterselskaper. En oversikt over konsernselskapene finnes i Note 10. Konsernselskapene blir i det videre samlet omtalt som Tide, mens morselskapet betegnes Tide AS.

Tide er et av de største privateide transport-selskapene innen kollektivtransport i Norge og Danmark. Tide driver rutetrafikk med buss og turbussvirksomhet, samt opplevelsesreiser.

Dette årsregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 22. mars 2022.

Regnskapsprinsipper

Bekreftelse finansielt rammeverk

Konsern- og selskapsregnskapet til Tide AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU, publisert av International Accounting Standards Board (IASB) og som er pliktig per 31. desember 2020. Til slutt i denne prinsippnoten er det tatt inn en oversikt over endringer i standarder og fortolkninger siste år, status på frivillige standarder og tolkninger, samt en kort omtale av hvordan Tide har forholdt seg til disse.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

Grunnlag for utarbeidelse

Historisk kost er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet med unntak av enkelte finansielle instrumenter som er vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader.

Viktige forutsetninger og regnskapsestimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av forutsetninger som har påvirket estimater for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og

opplysninger om potensielle forpliktelser. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet. Fremtidige hendelser kan imidlertid medføre at forutsetninger endrer seg. Effekten av endringene blir regnskapsført når en med tilstrekkelig sikkerhet kan fastsette de nye estimatene i samsvar med gjeldende regnskapsregler.

Anleggsmidler

Tide vurderer løpende forventet brukstid og restverdi på anleggsmidler. Dette har betydning for årlige avskrivninger. Videre vurderer Tide anleggsmidlenes verdi og hvorvidt det er behov for å gjøre nedskrivninger. Disse vurderingene involverer en stor grad av skjønn. Det vises her til Note 9, varige driftsmidler og Note 2, vesentlige estimater og usikkerhet.

Pensjonsforpliktelser

Tide har forpliktelser knyttet til tidligere og noen få nåværende ansattes opptjente pensjonsrettigheter knyttet til ytelsesbasert pensjonsordninger. Beregningene innebærer at Tide må fastsette økonomiske og demografiske forutsetninger. Endringer i forutsetningene kan gi betydelige utslag på de beregnede forpliktelser med konsekvens for fremtidige pensjonskostnader. Det viser til Note 16, pensjoner, for nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

I det følgende blir Tides regnskapsprinsipper presentert. Disse er fulgt for alle år som er omfattet av dette årsregnskapet, dersom ikke annet er positivt sagt.

a) Klassifisering av balanseposter

Eiendeler som er knyttet til varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler.

Fordringer blir klassifisert som omløpsmidler dersom de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Andre eiendeler blir klassifisert som anleggsmidler.

For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

b) Konsolideringsprinsipp

Konsernregnskapet omfatter morselskapet og enheter kontrollert av Tide AS (datterselskaper) datterselskapene.

Kontroll er oppnådd når selskapet har makt over investeringen, er eksponert for, eller har

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

rettigheter til variabel avkastning fra involveringen i investeringen, samt har evne til å bruke sin makt til å påvirke avkastningen. Virkningen av potensielle stemmeretter som kan utøves eller konverteres på balansedagen tas med i vurderingen. Når selskapet ikke har majoriteten av stemmeberettigede aksjer, har det kontroll over investeringen når stemmeretten er nok til å gi det den praktiske evnen til å påvirke de relevante aktivitetene til investeringen alene.

Inntekter og kostnader fra datterselskaper som er ervervet eller avhendet i løpet av året medtas eller unntas fra konsolidert resultatregnskap på det tidspunkt Tide oppnår eller avgir kontroll. Totalresultatet fra datterselskapene henføres til aksjonærer og ikke-kontrollerende eierinteresser selv om dette medfører en negativ ikke-kontrollerende eierinteresse.

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene, inkludert internfortjeneste og urealisert gevinst og tap i konsernet, er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapene følger de samme regnskapsprinsippene som morselskapet.

Endringer i konsernets eierinteresser i datterselskaper som medfører at konsernet ikke mister kontroll over datterselskapet, regnskapsføres som en egenkapitaltransaksjon. Differansen mellom bokført verdi av den ikke-kontrollerende eierinteressen og virkelig verdi av vederlaget innregnes direkte i opptjent egenkapital.

Virksomhets sammenslutninger

Oppkjøp av virksomheter regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi (på dato for overtakelsen) av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av at avtale er betinget. Utgifter som er direkte henførbare til virksomhets sammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Identifiserbare eiendeler, og gjeld regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, med unntak av utsatt skattefordeler og -forpliktelser. Dersom summen av vederlaget, balanseført beløp av ikke-kontrollerende eiere og virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet av tidligere eierinteresser

overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Hvis summen er lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen umiddelbart.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandelen fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen.

Endring i virkelig verdi av betinget vederlag som oppstår som følge av tilleggsinformasjon innhentet innen et år fra oppkjøpstidspunktet om fakta og forhold som eksisterte på oppkjøpstidspunktet, blir justert retrospektivt med tilsvarende endring i goodwill.

Betinget vederlag betalt av kjøper innregnes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betinget vederlag er klassifisert som en eiendel eller forpliktelse og er målt til virkelig verdi med endring i virkelig verdi innregnet i resultatregnskapet eller som en endring i totalresultatet. Betinget vederlag som ikke faller inn under IAS 39 er målt i samsvar med gjeldende IFRS. Betinget vederlag som er klassifisert som egenkapital blir ikke målt på nytt i senere rapporteringsperioder og justeringer blir innregnet i egenkapitalen.

Dersom regnskapsføringen for en virksomhets sammenslutning ikke er fullstendig ved slutten av rapporteringsperioden, der sammenslutningen foretas, så rapporterer Tide foreløpig verdier for eiendeler og gjeld der virkelig verdi er ufullstendig. Disse midlertidige verdiene justeres løpende innen de neste tolv måneder for å reflektere ny informasjon som er innhentet om forhold som eksisterte på oppkjøpsdatoen som ville ha påvirket verddivurderingen på oppkjøpsdatoen om de var kjent.

Omorganiseringer med uendret eierskap

Omorganiseringer med uendret eierskap videreføres i selskapsregnskapet til de verdiene investeringene var regnskapsført til umiddelbart før omorganiseringen.

Datterselskaper

Investeringer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

c) Måling av virkelig verdi

Tide måler finansielle instrumenter, som derivater, og ikke-finansielle eiendeler til virkelig verdi på hver

>>

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

balansedato og alle identifiserte eiendeler og gjeld ervervet gjennom virksomhetssammenslutninger til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Alle eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi på balansedagen eller som er beskrevet i årsrapporten er kategorisert innenfor virkelig verdi hierarkiet. Basert på laveste inputnivå som er vesentlig for målingen av virkelig verdi er disse definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av ikke justerte noterte priser fra aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av direkte eller indirekte observerbar input annet enn laveste nivå
- Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av ikke observerbar input

Ved estimering av virkelig verdi av eiendeler og gjeld bruker Tide observerbare markedsdata så langt det lar seg gjøre. Hvor input på nivå 1 ikke er tilgjengelig kan Tide bruke tredjepart kvalifiserte verdsetterne for å utføre verddivurderingen. Tide har ikke vesentlige ikke-finansielle eiendeler og gjeld som må måles til virkelig verdi på hver balansedag.

For eiendeler og gjeld som innregnes i konsernselskapet regelmessig vurderer Tide om det har vært omklassifiseringer mellom de ulike nivåene i hierarkiet (basert på laveste inputnivå som er vesentlig for målingen av virkelig verdi) på hver balansedato.

d) Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstakere. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

“Armlengdes avstand” er lagt til grunn for prising av interne varer og tjenester. Segmentresultat, eiendeler og forpliktelser inkluderer poster som relaterer seg direkte til segmentene.

Dette inkluderer også inntekter og kostnader til konsernadministrasjon. Segmentinformasjonen er rapportert i samsvar med Tides regnskapsprinsipper. Gevinster og tap fra konserninterne overføringer, konsernbidrag og utbytte er ikke inkludert i resultatene fra segmentene. Elimineringer i balansen omfatter i hovedsak interne fordringer og gjeld.

e) Valuta

Funksjonell valuta

Tide presenterer årsregnskapet i norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle selskapene i konsernet med unntak av Tide Bus Danmark A/S og selskapets datterselskap som har danske kroner (DKK) og euro (EUR) som funksjonell valuta. Alle beløp i årsregnskapet er i hele tusen NOK, hvis ikke annet spesifikt er oppgitt.

Transaksjoner i utenlandsk valuta

I selskapenes regnskaper blir transaksjoner i annen valuta enn selskapets funksjonelle valuta innregnet basert på valutakursen på transaksjonstidspunktet. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres. Pengeposter i valuta er vurdert til kursen på balansedagen ved utgangen av regnskapsperioden. Dersom valutaposisjonen anses som kontantstrømsikring, regnskapsføres gevinst eller tap som del av utvidet resultat frem til den sikrede eiendel / gjeld realiseres, hvorpå dette resultatføres.

Omregning til NOK for utenlandske virksomheter

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- (a) Balanseposter omregnes til norske kroner med valutakursen på balansedagen.
- (b) Resultatposter omregnes til norske kroner ved å benytte årlig gjennomsnittskurs for hver måned. Ved store transaksjoner og hendelser benyttes transaksjonskurs, da den vil gi et bedre estimat enn ved bruk av gjennomsnittskurs.
- (c) Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres separat i oppstillingen over egenkapitalen.

Ved salg av hele eller deler av utenlandsk virksomhet omklassifiseres tilhørende omregningsdifferanse fra utvidet resultat og over resultatet som en del av gevinsten eller tapet ved salget.

f) Inntektsføring

Driftsinntekter fra kontrakter med kunder innregnes når kontrollen over en vare eller tjeneste er overført til kunden og i henhold til det beløp som reflekterer hva konsernet forventer å motta for varen eller tjenesten. Konsernet har konkludert med at det er prinsippal i dets inntektsstrømmer, fordi det kontrollerer varene og tjenestene før disse overføres >>

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

til kunden.

Konsernet innregner inntekter fra salg av tjenester over tid, da kunden samtidig mottar og forbruker fordeler etter hvert som konsernet tilbyr disse. Den metoden som anvendes er den som best reflekterer overføringen av kontroll.

Dersom vederlaget avtalt i en kontrakt omfatter et variabelt beløp, estimerer konsernet vederlaget som det er berettiget til i bytte mot overføring av de avtalte tjenestene til en kunde. Det variable vederlaget blir estimert på tidspunktet for kontraktsinngåelse og begrenset (tilbakeholdt) inntil det er «svært sannsynlig» at en «betydelig» reversering av estimert inntekt ikke vil forekomme i etterfølgende perioder.

Konsernet har valgt å benytte seg av den praktiske løsningen for utgifter knyttet til oppnåelse av en kontrakt som tillater at konsernet løpende kostnadsfører slike utgifter.

Inntektene inkluderer i hovedsak følgende elementer:

Billettinntekter

Billettinntekter omfatter inntekter fra kommersiell passasjerfrakt, deriblant reiseliv, kystbuss, flybuss mm. Mesteparten av dette er kontantsalg med unntak av reiselivsinntekter som består hovedsakelig av kredittsalg via reisebyråer.

Kontraktsinntekter

Kontraktsinntekter er i all hovedsak vederlag for kollektivtjenester i anbudskontrakter med det offentlige. Salg av tjenester resultatføres i den perioden leveransen utføres. For de fleste anbudskontrakter er inntektsføringen lineær, men den kan i enkelte tilfeller variere fra periode til periode. Krav på kontraktsinntekt blir balanseført som en fordring dersom inntektene ikke fullt ut er innbetalt per årsskiftet

Renteinntekter

Renteinntekter blir resultatført etter hvert som inntektene blir opptjent basert på den effektive-rente-metoden. Ved nedskrivning av lån og fordringer, reduseres fordringens balanseførte verdi til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er estimert fremtidig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektiv rente. Etter nedskrivning resultatføres renteinntekter basert på amortisert kost og opprinnelig effektiv rentesats.

Inntekter fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

g) Offentlige tilskudd

Driftstilskudd

Tilskudd som kompensere for kostnader eller manglende inntekter blir resultatført i samme år som kostnaden eller den manglende inntekten tilskuddet er ment å kompensere, og klassifiseres i henholdsvis som kostnadsreduksjon eller driftsinntekt.

h) Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid og som anskaffes separat regnskapsføres til anskaffelseskost. Slike eiendeler har begrenset utnyttbar levetid, og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger. De avskrives lineært over forventet økonomisk levetid, og behandles for øvrig på samme måte som varige driftsmidler i regnskapet.

Anskaffelseskost for disse eiendelene avskrives lineært over følgende perioder: Markedsrelaterte eiendeler 1 – 5 år

i) Varige driftsmidler

Varige driftsmidler med begrenset levetid regnskapsføres til anskaffelseskost. Disse blir avskrevet lineært over forventet økonomisk levetid. Varige driftsmidler er således vurdert til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer lånekostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Ikke-ferdigstilte varige driftsmidler regnskapsføres som anlegg under utføring. Når eiendeler er solgt eller avhendet, blir anskaffelseskost og akkumulerte av- og nedskrivninger tilbakeført i regnskapet. Eventuelle tap eller gevinster fra salget i forhold til bokført verdi umiddelbart før realisasjonen blir resultatført.

Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført i resultatregnskapet. Utgifter ved større utskiftinger og fornyelser som øker driftsmiddelets verdi vesentlig, balanseføres og avskrives planmessig. Ved utskiftinger som balanseføres, resultatføres gjenværende bokført verdi av de komponenter som skiftes ut.

Kostpris med fradrag for utrangeringsverdi blir avskrevet lineært fra kjøpstidspunktet over forventet

>>

>> **Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)**

økonomisk levetid på følgende måte:

Utstyr og inventar	3 - 5 år
Datasystemer	7 - 9 år
Busser	9 - 14 år
Eiendommer	25 - 30 år
Tomter	ingen avskrivning

Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert hvert år for å sikre at metoden og perioden som blir benyttet samsvarer med de økonomiske realitetene til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdier. Anlegg under utføring avskrives ikke.

Kjøp og salg av varige driftsmidler vurderes som en del av den ordinære driften til selskapet. Gevinst og tap ved salg blir presentert netto på egen linje i resultat og regnskap.

j) Leieavtaler og leie av varige driftsmidler**Konsernet som leietaker.***Innregning av leieavtaler og innregningsunntak*

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer konsernet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag

På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner konsernet en leieforpliktelse og en tilhørende bruksretteiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av følgende anvendte unntak:

- Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere).
- Eiendeler av lav verdi.

For disse leieavtalene innregner konsernet leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper.

Leieforpliktelse

Konsernet måler leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet til nåverdien av leiebetalingene som ikke betales på dette tidspunktet. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil (ikke vil) utøve denne opsjonen.

Leiebetalingene som inngår i målingen av leieforpliktelsen består av:

- Faste leiebetalinger (herunder i realiteten faste betalinger), minus eventuelle fordringer i form av leieinsentiver.
- Variable leiebetalinger som er avhengige av en indeks eller en rentesats, første gang målt ved hjelp av indeksen eller rentesatsen på iverksettelsestidspunktet.
- Beløp som forventes å komme til betaling for konsernet i henhold til restverdigarantier.
- Utøvelseskursen for en kjøpsopsjon, dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen.
- Betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leieperioden gjenspeiler at konsernet vil utøve en opsjon om å si opp leieavtalen.

Leieforpliktelsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater.

Konsernet inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. I stedet innregner konsernet disse variable leiekostnadene i resultatregnskapet. Konsernet presenterer sine leieforpliktelser på egne linjer i balanseoppstillingen

Bruksretteiendeler

Konsernet måler bruksretteiendeler til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen.

Anskaffelseskost for bruksretteiendelene omfatter:

- Beløpet fra førstegangsmålingen av leieforpliktelsen.
- Alle leiebetalinger ved eller før iverksettelsestidspunktet, minus eventuelle leieinsentiver mottatt.
- Alle direkte utgifter til avtaleinngåelse påløpt konsernet.

Et anslag over utgiftene påløpt leietaker for demontering og fjerning av den underliggende eiendelen, gjenoppbygging av stedet der enheten er plassert, eller gjenoppbygging av den underliggende

>>

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

eiendelen til den stand som vilkårene i leieavtalen krever, med mindre disse utgiftene påløper under produksjonen av varene.

Konsernet anvender avskrivningskravene i IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr ved avskrivning av bruksretteeiendelen, bortsett fra at bruksretteeiendelen avskrives fra iverksettelsestidspunktet fram til det som inntreffer først av slutten av leieperioden og slutten av bruksretteiendelenes utnyttbare levetid. Konsernet anvender IAS 36 «Verdifall på eiendeler» for å fastslå om bruksretteeiendelen er verdiforringet og for å regnskapsføre eventuelle påviste tap ved verdifall.

Konsernet som utleier.

Klassifisering av leieavtaler

For kontrakter hvor konsernet er utleier, klassifiserer det hver av sine leieavtaler som enten en operasjonell leieavtale eller en finansiell leieavtale. En leieavtale klassifiseres som en finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel. En leieavtale klassifiseres som en operasjonell leieavtale dersom den ikke i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel.

Konsernet som utleier har ingen finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler

For operasjonelle leieavtaler innregner konsernet leiebetalinger som andre inntekter, hovedsakelig lineært, med mindre et annet systematisk grunnlag bedre gjenspeiler det mønsteret der fordelene ved bruken av den underliggende eiendelen reduseres. Konsernet innregner utgifter som har påløpt ved opptjening av leieinntekten som en kostnad. Konsernet legger til direkte utgifter til avtaleinngåelse som påløper ved inngåelse av en operasjonell leieavtale, til den underliggende eiendelens balanseførte verdi og innregner disse utgiftene som en kostnad over leieperioden på samme grunnlag som leieinntekten.

k) Nedskrivning av ikke-finansielle anleggsmidler

Tide vurderer balanseført beløp for eiendeler og identifiserbare immaterielle eiendeler årlig eller oftere hvis hendelser og endringer i forutsetninger indikerer at balanseført beløp ikke er gjenvinnbart. Ved indikasjoner på behov for nedskrivning vil det bli vurdert om gjenvinnbart beløp på anleggsmidlene

relatert til den tilhørende vurderingsenheten overstiger regnskapsført verdi. Gjenvinnbart beløp for en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet er det høyeste av vurderingsenhetens bruksverdi og netto salgsverdi. Med bruksverdi menes nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å oppstå fra vurderingsenheten mens netto salgsverdi defineres som virkelig verdi fratrukket salgskostnader. I de tilfeller anleggsmidlene i vurderingsenheten er bundet opp i kontrakter (f.eks. anbudskontrakter) og ikke kan realiseres uten at kontraktsbrudd kan påberopes av avtalepart, benyttes bare bruksverdi som et alternativ for gjenvinnbart beløp.

Fremtidige kontantstrømmer omfatter vurderingsenhetens kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter før skatt tillagt tilhørende anleggsmidlers terminalverdi ved utløp av de kontrakter som eventuelt er grunnlaget for vurderingsenheten. Erstatningsinvesteringer inkluderes i de fremtidige kontantstrømmene ved beregning av bruksverdi, mens investeringer som øker kapasiteten holdes utenfor.

Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn regnskapsført verdi, vil anleggsmidlene bli nedskrevet til denne verdien. Eventuell goodwill blir redusert først.

Nedskrivningen blir tilbakeført dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Tilbakeføringer skjer til den bokførte verdien eiendelen ville hatt dersom ingen nedskrivning hadde vært registrert for driftsmiddelet. Det er unntak for goodwill, som ikke har en slik tilbakeføringsadgang.

l) Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter er definert som enhver kontrakt som både gir opphav til en finansiell eiendel for et foretak og en finansiell forpliktelse eller egenkapitalinstrument for et annet foretak. Finansielle instrumenter omfatter blant annet derivater, bankinnskudd, aksjeinvesteringer, fordringer, lån fra kredittinstitusjoner, leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusiv offentlig gjeld. Forskuddsbetalte kostnader og inntekter er her unntatt.

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser innregnes i Tides konsoliderte oppstilling av eiendeler og gjeld når Tide blir part i de kontraktsmessige vilkårene til instrumentet. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres

>>

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonsutgifter. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonsutgiftene resultatføres. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Utlån og fordringer måles i senere perioder til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Kundefordringer og andre langsiktig- og kortsiktige fordringer

Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer regnskapsføres ved førstegangsregistrering til virkelig verdi og deretter til amortisert kost. Fordringer med løpetid kortere enn tre måneder neddiskonteres normalt ikke. Fordringer som forfaller mer enn tre måneder etter balansedagen blir regnskapsført til amortisert kost redusert for tap på verdifall. Effektiv rente på rentebærende instrumenter resultatføres under finansinntekter.

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser måles til virkelig verdi på etableringstidspunktet og regnskapsføres deretter til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden. Kortsiktige forpliktelser som forfaller innen tre måneder neddiskonteres normalt ikke.

Rentebærende lån

Rentebærende lån innregnes ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi redusert for transaksjonskostnader. Etterfølgende regnskapsføring er til amortisert kost, hvor eventuell forskjell mellom kost og innløsningsbeløp innregnes over løpetiden som en del av den effektive renten.

Ansvarlig lån

Ansvarlige lån måles til amortisert kost. Ansvarlig lån har prioritet etter all annen gjeld.

Derivater

Et derivat er et finansielt instrument med alle følgende karakteristikk:

- Verdien på instrumentet blir endret som et resultat av endringer i rente, kurs eller pris på et

underliggende objekt.

- Instrumentet krever ingen eller liten initie investering.
- Instrumentet blir gjort opp på en fremtidig dato.

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Tide øremerker enkelte derivater til sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring)

Regnskapsføring som sikring (sikringsbokføring) har til formål å ta høyde for motsvarende hendelser av verdiendringer i kontantstrømmene for sikringsinstrument og sikringsobjekt.

Virkelig verdi for derivater måles basert på noterte markedspriser når disse er tilgjengelige. Når noterte markedspriser ikke er tilgjengelige, estimerer Tide virkelig verdi ved bruk av verdsettelsesmodeller hvor observerbar markedsinformasjon benyttes i så stor utstrekning som mulig. Gevinst eller tap som følge av endringer i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet med mindre derivatet er utpekt og effektivt som sikringsinstrument, hvorpå tidspunktet for innregning i resultatet vil avhenge av type sikringsrelasjon.

Et derivat blir klassifisert som anleggsmidler eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid er mer enn tolv måneder og som omløpsmidler eller kortsiktige forpliktelser hvis gjenstående løpetid er mindre enn tolv måneder.

Kontantstrømsikring

Ved sikring av fremtidige transaksjoner (kontantstrømmer) skal den effektive delen av gevinster eller tap på sikringsinstrumentet føres midlertidig over utvidet resultat og mot egenkapitalen. Når den sikrede transaksjonen skjer, blir egenkapitalføringen reversert og resultatført mot den posten sikringen gjelder i samme periode som den sikrede transaksjonen påvirker resultatet. Ineffektivitet i sikringen innregnes i resultatregnskapet. Markedsverdien på den inngåtte sikringsavtalen er beregnet med grunnlag i den pris som er fastsatt basert på aktuelle kurser i markedet på rapporteringsdagen.

>>

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

Gevinster og tap som oppstår ved endringer i virkelig verdi på derivater og som ikke kvalifiserer for sikringsføring, innregnes i resultatregnskapet.

Verdifall på finansielle eiendeler

På hver balansedag vurderer Tide om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler.

1) For eiendeler klassifisert til amortisert kost vil Tide se ved hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler har falt i verdi. Tap ved verdifall innregnes bare dersom det er objektive indikasjoner på verdifall som er et resultat av en eller flere hendelser som har inntruffet etter førstegangsinregningen (en tapshendelse) og denne tapshendelsen påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig. Dersom slike objektive indikasjoner foreligger for eiendeler klassifisert til amortisert kost, tas det samlede tapet – målt som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den finansielle eiendelens effektive rente – til reduksjon av eiendelens balanseførte verdi og regnskapsføres i resultatregnskapet.

2) For kundefordringer blir det anvendt en forenklet metode for beregning av tapsavsetninger. Tapsavsetningene blir målt basert på forventet kredittap over levetiden for hver rapporteringsperiode, og ikke basert på 12-måneders forventet tap. Konsernet har laget en avsetningsmatrise som er basert på historiske kredittap, justert for fremadrettede faktorer for den spesifikke kunde og den generelle økonomiske situasjonen. Avsetningen utgjør forskjellen mellom pålydende og gjenvinnbart beløp, som er nåverdien av forventede kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente. Bokført verdi av kundefordringene reduseres ved bruk av en avsetningskonto, endringer i avsetningen resultatføres som andre driftskostnader. Når en kundefordring er tapt, blir den ført mot avsetningskontoen for tap på fordringer. Eventuelle senere innbetalinger på tidligere tapsførte fordringer resultatføres under andre driftskostnader.

m) Varelager

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av «først inn først ut»-prinsippet (FIFU-metoden). Anskaffelseskost for varelager omfatter alle kjøpsutgifter, bearbeidingsutgifter og andre utgifter som er påløpt for å bringe varene til deres sted/lokasjon og tilstand på balansedagen. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris fratrukket salgskostnader.

Det blir gjennomført nedskrivning for påregnelig ukurans, det vil si differanse mellom kostpris og en lavere netto realisasjonsverdi.

n) Pensjoner

Selskapene i Tide har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper, fastsatt basert på periodiske aktuarberegninger. Tide har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I tillegg har Tide noen få ytelsesbaserte pensjonsavtaler som finansieres direkte over drift.

Ytelsesbaserte ordninger

Pensjonskostnader og -forpliktelser blir beregnet av aktuar etter lineær opptjening. Utrekningene er basert på økonomiske forutsetninger for blant annet diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden og aktuarmessige forutsetninger om mellom annet dødsrate og frivillig avgang. Det balanseførte beløpet av pensjoner utgjør summen av netto pensjonsforpliktelse og akkumulerte estimatavvik. Netto pensjonsforpliktelse er forskjellen mellom den beregnede brutto pensjonsforpliktelsen, som representerer en nåverdi av antatte fremtidige pensjonsutbetalinger, og pensjonsmidlene vurdert til virkelig verdi.

Dersom pensjonsmidlene overstiger pensjonsforpliktelsene er ordningen overfinansiert. Overfinansieringen blir balanseført i den grad det er sannsynlig at denne vil kunne bli brukt til å innfri forpliktelsene i den aktuelle pensjonsordningen.

Aktuarmessige gevinster og tap innregnes i utvidet resultat etterhvert som disse oppstår og vil ikke bli reklassifisert til resultatregnskapet på et senere tidspunkt.

Tide avviklet alle sine fondsfinansierte ordninger høsten 2012, etter dette utgjør verdireguleringene et

>>

>>

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

mindre beløp. Arbeidsgiveravgiften blir kostnadsført ut fra innbetalt pensjonspremie og endring i netto pensjonsforpliktelse i den enkelte pensjonsordning.

Innskuddsordning

Ved innskuddsplaner betaler Tide innskudd til offentlig eller privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Tide har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

o) Betalbar og utsatt skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både skatt som skal betales i perioden (betalbar skatt basert på skattemessig resultat for året) og endring i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Det er lovverket i de land der Tides datterselskaper eller tilknyttede selskaper opererer og genererer skattepliktig inntekt som er gjeldende for beregning av skattepliktig inntekt.

Det er ved hjelp av gjeldsmetoden beregnet utsatt skatt som 22 prosent av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Gjeldende skattesats for 2021 er 22 prosent. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller er utlignet i den grad disse gjelder samme skattesubjekt. Bokført beløp på utsatt skattefordel blir gjennomgått og vurdert ved hver periodeslutt. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, er begrunnet med forventet fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan føres opp i balansen er oppført netto.

Skatt på konsernbidrag (selskapsregnskapet)

Skatteeffekten knyttet til konsernbidrag avgitt

på grunnlaget av regnskapsårets skattepliktige inntekt blir ført som reduksjon i betalbar skatt og reduksjon utsatt skattefordel/økning utsatt skatt. For mottatt konsernbidrag knyttet til regnskapsårets skattepliktige inntekt blir skatteeffekten ført som økning i betalbar skatt/reduksjon utsatt skattefordel og reduksjon utsatt skatt/økning utsatt skattefordel.

p) Utbytte og konsernbidrag

Foreslått utbytte innregnes som en forpliktelse på det tidspunktet generalforsamlingen vedtar utbytteutdelingen. Tilsvarende gjelder for avgitt konsernbidrag (selskapsregnskapet).

Avgitt konsernbidrag regnskapsføres i selskapsregnskapet i vedtaksåret som en økning av bokført verdi på investeringen i mottakende selskap dersom Tide AS har direkte eierinteresser i dette selskapet. Dersom Tide AS ikke har eierinteresser i mottakende selskap føres avgitt konsernbidrag til reduksjon i opptjent egenkapital.

Mottatt konsernbidrag resultatføres i selskapsregnskapet i vedtaksåret dersom Tide AS har direkte eierinteresser i dette selskapet, og dette er hentet fra akkumulerte resultater i Tide ASs eierperiode. Dersom konsernbidraget representerer tilbakebetaling av egenkapitalen på konsernetableringstidspunktet, føres mottatt konsernbidrag som reduksjon i investeringens bokførte verdi.

Regnskapsføring av konsernbidrag, i selskapsregnskapet, gitt til eller fra andre enn det nærmeste selskapet blant selskaper i rett opp- eller nedadstigende linje er ikke omfattet av beskrivelsen over.

q) Avsetninger

En avsetning blir regnskapsført når, og bare når:

- selskapet har en gjeldende forpliktelse (legal eller underforstått) som følger av hendelser som har skjedd og
- det er sannsynlighetsovervekt for at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen,
- og at størrelsen på beløpet kan måles pålitelig.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av

>>

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

endret tidsverdi føres som finanskostnad.

Avsetninger er gjennomgått hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen.

Tapskontrakter

Tides virksomhet innebærer at det inngås en rekke kontrakter med det offentlige om levering av kollektivtjenester. For flere av disse kontraktene har Tide en stor del av risikoen for utviklingen i flere kostnadsarter (for eksempel renter, lønn og drivstoff). I mange av kontraktene er det innarbeidet reguleringsmekanismer for inntektene for å ta høyde for kostnadsendringer som Tide ikke selv direkte kan påvirke. Imidlertid kan endringer resultere i at kontraktene blir ulønnsomme dersom kostnadene øker i større omfang enn hva reguleringsmekanismene knyttet til inntektene klarer å ta høyde for.

Ved nedskrivningsindikatorer, herunder tap på driften, gjennomføres først en nedskrivningstest på anleggsmidlene i den aktuelle kontrakten etter IAS 36. Derne måler Tide nåverdien av fremtidige forventede kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter i den enkelte kontrakt, hvorav estimerte utbetalinger omfatter alle uunngåelige fremtidige betalbare driftskostnader. Av- og nedskrivninger, finanskostnader og skatt inkluderes således ikke. I den grad den enkelte kontrakt regnes som en kontantgenererende enhet defineres dermed kontantstrømmen på samme måte som den som legges til grunn i nedskrivningstester for anleggsmidlene, med unntak av at anleggsmidlenes terminalverdi ved utløp av kontraktene ikke tas med. Salgsvederlag for eventuelle realisasjoner av anleggsmidlene inkluderes heller ikke i denne beregningen. Dersom beregningene viser en negativ nåverdi, regnskapsføres dette beløpet som en avsetning. Avsetningen reverseres i takt med eventuell reduksjon av negativ nåverdi i senere perioder.

Dette er ikke tilfelle dersom anleggsmidlene har en lengre levetid enn kontrakten og nedskrivningstesten underbygger bokførte verdier. I slike tilfeller avsettes det ikke for tap på kontraktene isolert sett.

Oversikt over endringer i IFRS siste år

a) Nye og endrede standarder implementert i 2020
Fra 1. januar 2020 er følgende standarder tatt i bruk:

Endring i IFRS 3

Endringene hjelper foretak med vurderingen av om et oppkjøp utgjør en virksomhet eller en gruppe med eiendeler. Den endrede definisjonen legger vekt på foretakets evne til å skape produkter i form av varer og tjenester til kunder, hvorav den tidligere definisjonen fokuserte på avkastning i form av utbytte, lavere kostnader eller andre økonomiske fordeler til investorer eller andre eiere.

Endringene anvendes på transaksjoner der oppkjøpstidspunktet er på eller etter starten av den første regnskapsperioden som begynner på eller etter 1. januar 2020.

Endringene har hatt en uvesentlig effekt på konsernregnskapet.

Endring i IFRS 16 – Covid-19 relaterte leiereduksjoner

I Mai 2020 ble det vedtatt en endring av IASB i IFRS 16 Leieavtaler. Endringen gir leietakere anledning til å ikke benytte retningslinjene i IFRS 16 om modifikasjoner av leieavtaler for leiereduksjoner som er en direkte konsekvens av Covid-19-pandemien. Endringen påvirker ikke utleiere.

Den praktiske forenklingsregelen fritar leietakere fra å måtte vurdere om leiereduksjoner som oppstår som en direkte konsekvens av Covid-19-pandemien utgjør en modifikasjon av leieavtalen i henhold til definisjonen i IFRS 16 eller ikke. Leietakere som velger å benytte forenklingsregelen regnskapsfører slike endringer i en leieavtale som om disse ikke er å regne som en modifikasjon av leieavtalen i henhold til IFRS 16. Den praktiske forenklingsregelen er gjeldende for endringer i leieavtaler som reduserer leiebetalinger som forfaller på eller før 30. juni 2021.

Tide har ikke hatt reduksjon i leie som følge av Covid-19 pandemien og endringen har ikke hatt effekt i konsernregnskapet.

b) Vesentlige standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder (som Tide vurderer vil påvirker regnskapet) som ikke er tredd i kraft og hvor Tide ikke har valgt tidlig anvendelse.

Tide har vurdert de endringer som følger av forbedringsprosjektene og andre endringer som ikke vesentlig for regnskap og noter. Tide har ikke valgt tidlig anvendelse av noen av de

>> Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

endrede IFRS'er eller IFRICfortolkninger.

Note 2 Vesentlige estimater og usikkerheter

Vesentlige estimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av forutsetninger som har påvirket estimater for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om eventuelle forpliktelser. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet. Estimatenes som legges til grunn er foretatt av ledelsen med hensyn til usikkerheten knyttet til de underliggende forholdene. Dette gjelder særlig for beregning av avskrivninger og nedskrivninger av driftsmidler (se note 9).

Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke konsernets eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringen oppstår når man med tilstrekkelig sikkerhet kan fastsette de nye estimatene i samsvar med gjeldende regnskapsregler. Hvis endringene har effekt på fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Finansielle eiendeler og gjeld til virkelig verdi

Tide har enkelte finansielle eiendeler og finansielle derivater regnskapsført til virkelig verdi. Ved beregning av virkelig verdi legges estimater til grunn som i hovedsak er basert på observerbare priser og kan endres over tid. Endringer i forutsetninger vil medføre endringer i balanseførte verdier med effekter over resultatregnskapet.

Estimater knyttet til varige driftsmidler

Driftsinntektene i Tide er i stor grad knyttet til langsiktige kontrakter (anbud) med betydelige investeringer i varige driftsmidler. Disse driftsmidlene er i hovedsak busser leaset gjennom langsiktige avtaler. Avtaleperioden på disse bussene settes tilsvarende lengden på kontrakten hvor de benyttes. I tilfeller hvor det foreligger forlengelsesopsjoner i kontraktene, er ikke disse medregnet i bussenes initiale leie-/avskrivningsperiode. Bussenes bokførte restverdier

er med få unntak garantert gjennom gjenkjøpsavtaler med bussleverandørene.

For driftsmidler knyttet til den kommersielle virksomheten, og som ikke er knyttet til langsiktige kontrakter, settes leie- eller avskrivningsperiode lik den forventede økonomiske levetiden til driftsmiddelet.

Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert hvert år for å sikre at metoden og perioden som blir benyttet samsvarer med de økonomiske realitetene til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdier.

Det vises videre til note 1 bokstav i, og note 9, for mer informasjon om varige driftsmidler.

Leieforpliktelse

Diskonteringsrenten lagt til grunn for leieforpliktelsen settes ulikt for busser og bygg. For busser benyttes implisitt rente fra leieavtalen, primært 3. mnd. NIBOR. pluss rentemargin. For bygg benyttes alternativ lånerente.

Det er foretatt en sensitivitetsanalyse av denne og en økning i renten på 0,5 prosentpoeng medfører en økning i leieforpliktelse på 12 millioner.

De videre prinsippene som legges til grunn for Tides leieavtaler er omtalt i note 1 bokstav j.

For inngående informasjon om leieforpliktelse henvises det til note 17, leieavtaler.

Estimerte avsetninger for tap på kontrakter

Tide gjennomfører årlige tester for å vurdere avsetning for tap på kontrakter hvor det er negative driftsresultater, og dermed indikasjoner på mulig avsetningsbehov. For varige driftsmidler som benyttes i kontraktene gjennomføres først nedskrivningstest, se omtale i note 1 bokstav k. Deretter måles nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for den enkelte kontrakt. Disse vurderingene involverer skjønn.

Følgende hovedforutsetninger er lagt til grunn i vurderingen av de fremtidige kontantstrømmene:

Diskonteringsrente: 7 %

Vekstrate: 2,5 %

Lånerente: 2,9 % etter skatt

>>

>> Pr 31.12.21 er det foretatt en vurdering av verdien av selskapets varige driftsmidler hvor det kan være indikasjon på varig verdifall. Vurderingen skjer på bakgrunn av forventet fremtidig inntjening gjennom driftsmiddelets levetid.

Det er spesielt gjort nedskrivningsvurderinger knyttet til særskilte anbud. Tides største segment, drift av langsiktige anbudskontrakter, er i liten grad rammet, og det forventes ikke at fremtidig inntjening påvirkes i vesentlig grad.

I vurderinger av anbudskontrakter, legges det vekt på utvikling av sentrale driftsmessige nøkkeltall, forventet utvikling i produksjon, samt andre relevante forhold som kan påvirke fremtidig inntjening. Det gjøres vurderinger av eventuelle utfordringer, tiltakene som iverksettes, og innen hvilken tidshorisont og i hvilken grad disse tiltakene vil ha effekt.

På bakgrunn av de oven nevnte vurderingene, er det per 31.12.2021 ikke funnet grunnlag for å gjøre nedskrivninger.

Sensitiviteter

For å illustrere usikkerheten som ligger i nedskrivningsberegningene, er det foretatt sensitivitetsanalyser på utvalgte parametere. Både endringer i kontantstrøm og diskonteringsrente vil gi utslag i nåverdien og dermed nedskrivningsvurderingen.

Sensitivitetsanalysen beskriver områdene hvor det er foretatt nedskrivningsvurderinger. En endring i trå med disse sensitivitetene ville ikke påvirket den totale vurderingen av selskapets estimer for tapskontrakter.

Tabellene viser endringen avrundet til nærmeste hele NOK 1000.

	Endring i netto nåverdi	
	Anbudsvirksomhet	Kommersiell virksomhet
Endring i diskonteringsrente		
+ 0,5%		- 3 500
- 0,5%		3 500
Endring i årlig kontantstrøm (millioner NOK)		
+ 1		4 700
- 1		- 4 700

Note 3 Kontraktinntekter og spesifikasjon av andre driftsinntekter

Tide AS

Inntekt	2021	2020
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	42 014	40 180
Andre inntekter	740	739
Totale inntekter	42 754	40 919

Dissaggregert inntekt fra kontrakter med kunde	2021	2020
Kontraktinntekter	-	-
Billettinntekter	-	-
Andre inntekter	42 014	40 180
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	42 014	40 180

Tidspunkt for inntektsføring	2021	2020
Produkter og tjenester der levering skjer over tid.	-	-
Produkter og tjenester der levering skjer på et bestemt tidspunkt.	42 014	40 180
Sum driftsinntekt fra kontrakter med kunder	42 014	40 180
Andre inntekter	740	739
Totale inntekter	42 754	40 919

Inntektsrelaterte balanseposter	2021	2020
Fordringer som inngår i kundefordringer	480	-
Andre eiendeler knyttet til kontrakter med kunder	-	-
Forpliktelser knyttet til kontrakter med kunder	-	-

Konsern

	Norge		Danmark		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	2 833 046	3 031 261	734 634	758 913	3 567 680	3 790 174
Andre inntekter	2 843	2 044	-	-	2 843	2 044
Totale inntekter	2 835 889	3 033 305	734 634	758 913	3 570 523	3 792 218

Dissaggregert inntekt fra kontrakter med kunder	Norge		Danmark		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Kontraktinntekter	2 332 150	2 592 387	706 002	742 665	3 038 152	3 335 052
Billettinntekter	275 022	246 531	-	-	275 022	246 531
Andre inntekter	225 873	192 342	28 632	16 249	254 506	208 591
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	2 833 046	3 031 261	734 634	758 913	3 567 680	3 790 174

>> **Note 3 Kontraktsinntekter og spesifikasjon av andre driftsinntekter (forts)**

Tidspunkt for inntektsføring	2021	2020
Produkter og tjenester der levering skjer over tid.	3 313 174	3 581 583
Produkter og tjenester der levering skjer på et bestemt tidspunkt.	254 506	208 591
Sum driftsinntekt fra kontrakter med kunder	3 567 680	3 790 174
Andre inntekter	2 843	2 044
Totale inntekter	3 570 523	3 792 218

Inntektsrelaterte balanseposter	2021	2020
Fordringer som inngår i kundefordringer	211 485	237 023
Andre eiendeler knyttet til kontrakter med kunder	58 756	77 627
Forpliktelse knyttet til kontrakter med kunder	-	-

Andre eiendeler knyttet til kontrakter med kunder gjelder i hovedsak opparbeidet inntekt som ikke er fakturert på balansedagen. Beløpet reklassifiseres til kundefordringer når kunden faktureres. Eiendeler knyttet til kontrakter med kunder, er vurdert for impairment etter tapsmodellen i IFRS 9. Det er ikke nedskrevet beløp på slike eiendeler.

Ikke-fullførte leveringsforpliktelse	2021
Konsernet innregner inntekt fra leveringsforpliktelse over tid. Siden en leveringsforpliktelse kan vare over en betydelig periode, har konsernet store resterende leveringsforpliktelser.	
Verdi av ikke-fullførte leveringsforpliktelser	32 472

Beløpet forventes inntjent løpende over resterende kontraktsperiode år 2022-2035.

Note 4 Varekostnad

	Konsern	
	2021	2020
Varekjøp	47 754	47 779
Bonus varekjøp	831	-284
Deleforbruk	26 255	44 426
Fremmede tjenester	30 642	16 611
Undertransport	84 181	111 820
Sum varekostnad	189 663	220 351

Note 5 Utbytte**Tide AS**

Utbetalt utbytte:	2021	2020
NOK per aksje	-	-
Utbetalt utbytte NOK (eks. egne aksjer)	-	-
Foreslått utbytte til godkjenning i generalforsamlingen (ikke regnskapsført som en forpliktelse per 31.12.):	2021	2020
NOK per aksje	-	-
Samlet utbytte NOK	-	-

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, ytelser og lån til ansatte

Lønnskostnader	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Lønn	34 862	29 289	1 670 479	1 793 321
Arbeidsgiveravgift	5 366	4 235	201 695	211 014
Pensjonskostnader	2 711	2 255	110 656	116 597
Andre ytelser	2 645	2 023	63 126	59 944
Sum	45 585	37 802	2 045 957	2 180 875
Gjennomsnittlig antall årsverk	41	36	3 226	3 615

Konsern er pliktig til å ha tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Kravene til tjenestepensjon er oppfylt i konsern og de underliggende selskapene.

Oversikt over samlet godtgjørelse til konsernsjef og styret

Konsernledelse		2021			
		Lønn	Natural- ytelser	Opptjente pensjons rettigheter	Samlet godtgjørelse
Roger R. Harkestad	Konsernsjef	2 750	137	248	3 136
Sum godtgjørelse		2 750	137	248	3 136

Konsernledelse		2020			
		Lønn	Natural- ytelser	Opptjente pensjons rettigheter	Samlet godtgjørelse
Roger R. Harkestad	Konsernsjef	2 879	126	228	3 233
Sum godtgjørelse		2 879	126	228	3 233

Opptjente pensjonsrettigheter representerer her premie til innskuddsordning.

Utvalgte ledere i konsernledelsen fikk utbetalt bonus i 2021 og i 2020.

Det er ikke gitt lån/sikkerheter til styreleder, konsernsjef eller andre nærstående parter, se note 21 for ytterligere informasjon.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende personell

Styret har behandlet retningslinjene og hovedprinsippene for lederavlønning i konsernet. Disse er oppsummert slik:

- Konsernsjefens lønn vurderes årlig og fastsettes av styret i Tide AS.
- Øvrige lønninger i konsernledelsen fastsettes av konsernsjefen. Konsernlederne lønnes individuelt og lønnen vurderes og fastsettes årlig.
- Resultatbonusavtale foreligger for utvalgte deler av konsernledelsen. Det kan utbetales en årlig bonus etter avtalte kriterier på maksimalt to ganger månedslønnen.
- Hovedkriteriene er knyttet opp mot resultatoppnåelse, personlig utvikling samt personalledelse og trivsel.
- Konsernledelsen er tilknyttet selskapets pensjons- og personalforsikringsordninger.
- Konsernsjefen har avtale om ett års etterlønn ved avtale om fratredelse.
- Konsernlederne har ordning for hjemmekontor, mobiltelefon og aviser.
- Det er ingen tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner eller andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer eller utvikling av aksjekursen i konsernet.
- Det kommer ingen andre variable elementer i godtgjørelsen eller særskilte ytelser i tillegg til basislønnen.
- Styret er gjort kjent med alle elementer i fastsettelsen av lederlønningene.

Godtgjørelse til styret	2021
Ingvald Løyning (styretsleder)	-
Martin Økland	-
Siv Fagerland Christensen	-
Trude Valle	65
Kenneth Sveen	65
Kjell Nesheim *)	68
Marianne Dorthea Jacobsen	187
Philipp Lasse Hartlieb Engedal	203
Raymond Marcussen	-
Katrine Ihle	-
Emil Eike	200
Harald Grimelund (vara)	2
Sum godtgjørelse	790

Godtgjørelse til styret	2020
Ingvald Løyning (styretsleder)	-
Trond Østerhus	-
Trude Valle	62
Kenneth Sveen	62
Kjell Nesheim	65
Marianne Dorthea Jacobsen	-
Philipp Lasse Hartlieb Engedal	-
Emil Eike	-
Harald Grimelund (vara)	2
Sten Gerhard Skogland (vara)	2
Sum godtgjørelse	193

*) Godtgjørelse inkluderer vederlag for arbeid i revisjonsutvalget. Revisjonsutvalget mottar godtgjørelse etterskuddsvis.

***) Godtgjørelse inkluderer vederlag for oppmøte

Utbetalt styrehonorar 2021 baserer seg på generalforsamling avholdt 22.04.2020. Honorar for det nye styret valgt på generalforsamling 2021 vil bli utbetalt og belastet regnskapet for 2022.

Note 7 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Tide AS	2021	2020
Renhold, vedlikehold, utstyr	525	493
Diverse honorar	12 308	3 961
Annonser, reklame, trykksaker etc.	807	947
Andre driftskostnader	17 443	16 998
Sum andre driftskostnader	31 082	22 400

Konsern	2021	2020
Drivstoff, smøreolje	437 855	416 316
Reparasjoner, vedlikehold, utstyr	158 597	143 379
Andre rutekostnader	117 582	80 921
Fremmedetjenester	12 308	3 961
Andre driftskostnader	107 589	182 724
Sum andre driftskostnader	833 930	827 302

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Lovpålagt revisjon	278	288	2 389	1 836
Andre attestasjonstjenester	-	-	527	928
Skatterådgiving	-	-	280	43
Andre tjenester	-	88	1 141	88
Sum godtgjørelse til valgt revisor (eksklusiv merverdiavgift)	278	377	4 336	2 895

Note 8 Netto finansposter

Finansinntekter og -kostnader	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Renteinntekter	52	624	130	791
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	3 785	5 555	-	-
Inntekter fra investering i datterselskap	57 990	14 368	-	-
Utbytte	-	-	-	-
Verdiendring aksjer*)	-	-	-	-
Valutagevinst	1 350	4 568	1 025	4 568
Andre finansinntekter	-	-	101	12 021
Sum finansinntekter	63 178	25 115	1 256	17 380
*Revurdering av verdi på eierandel i aksjer.				
Rentekostnad lån	2 472	707	28 823	22 346
Rentekostnad til foretak i samme konsern	2 938	5 265	-	-
Rentekostnad balanseført leieforpliktelse	522	723	64 938	65 018
Valutatap	1 489	4 774	2 895	4 774
Andre finanskostnader	678	479	4 241	6 496
Sum finanskostnader	8 101	11 947	100 897	98 634
Sum netto finansposter	55 077	13 168	-99 641	-81 254

Det er ikke balanseført finansutgifter på kvalifiserende eiendeler.

Note 9 Varige driftsmidler

Tide AS	Eiendommer	Inventar	Bruksrett - eiendom	Sum
Anskaffelseskost				
Balanse 01.01.2020	33 046	64 538	19 189	116 773
Tilgang	120	8 847	-	8 967
Avgang	-	-	699	699
Sum anskaffelseskost 31.12.2020	33 166	73 385	18 490	125 041
Balansert verdi				
Balanse 01.01.2021	33 166	73 385	18 491	125 042
Tilgang	-	9 325	-	9 325
Avgang	-	-	205	205
Sum anskaffelseskost 31.12.2021	33 166	82 710	18 286	134 162
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger				
Balanse 01.01.2020	30 682	49 420	3 198	83 300
Årets avskrivninger	89	5 732	3 256	9 077
Avgang	-	-	-	-
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2020	30 771	55 152	6 454	92 377
Balansert verdi				
Balanse 01.01.2021	30 771	55 152	6 454	92 377
Årets avskrivninger	101	7 167	2 987	10 255
Avgang	-	-	-	-
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2021	30 872	62 319	9 441	102 632
Balanseført verdi				
Balanse 01.01.2020	2 364	15 119	15 991	33 474
Balanse 31.12.2020	2 395	18 234	12 036	32 665
Balansert verdi				
Balanse 01.01.2021	2 395	18 234	12 036	32 665
Balanse 31.12.2021	2 294	20 391	8 845	31 530

>> **Note 9 Varige driftsmidler (forts)**

Konsern	Busser	Eiendommer	Inventar	Bruksrett busser	Bruksrett eiendom	Sum
Anskaffelseskost						
Balanse 01.01.2020	2 138 735	84 760	264 183	2 076 911	474 567	5 039 156
Tilgang	43 520	1 127	47 644	551 439	198 844	842 573
Oppkjøp	8 156	4 395	-	-	-	12 551
Avgang	90 655	-	17 212	8 234	988	117 089
Omregningsdifferanse	38 047	1 766	2 441	3 150	-	45 405
Sum anskaffelseskost 31.12.2020	2 137 803	92 048	297 056	2 623 266	672 423	5 822 596
Balanse 01.01.2021	2 137 803	92 048	297 056	2 623 266	672 423	5 822 596
Tilgang	211 090	16 261	44 241	66 914	79 550	418 056
Oppkjøp	-	-	-	-	-	-
Avgang	40 660	-	307	2 526	428	43 921
Omregningsdifferanse	-28 569	-	-1 875	-2 317	-	-32 760
Sum anskaffelseskost 31.12.2021	2 279 665	108 309	339 115	2 685 337	751 545	6 163 970
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger						
Balanse 01.01.2020	1 668 808	55 940	179 263	252 406	65 114	2 221 532
Årets avskrivninger	116 319	2 762	23 813	274 926	83 495	501 315
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Reversering av nedskrivninger	13 520	-	-	-	-	13 520
Avgang	13 214	-	-	-	-	13 214
Omregningsdifferanse	15 259	867	1 338	331	-	17 795
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2020	1 773 653	59 569	204 415	527 663	148 609	2 713 908
Balanse 01.01.2021	1 773 653	59 569	204 415	527 663	148 609	2 713 908
Årets avskrivninger	68 030	1 579	26 986	313 571	78 782	488 948
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Reversering av nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Avgang	-	-	-	4 254	-	4 254
Omregningsdifferanse	-16 004	-1	1 273	-623	-	-17 901
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2021	1 825 679	61 147	230 128	836 357	227 391	3 180 701
Balanseført verdi						
Balanse 01.01.2020	469 927	28 819	84 920	1 824 505	409 453	2 817 624
Balanse 31.12.2020	364 150	32 479	92 641	2 095 604	523 814	3 108 688
Balanse 01.01.2021	364 150	32 479	92 641	2 095 604	523 814	3 108 688
Balanse 31.12.2021	453 986	47 161	108 987	1 848 981	524 154	2 983 269

Tilgang busser i 2021 er knyttet seg i hovedsak til busser for nye kontrakter i Danmark og kommersielle busser i Norge.

Varige driftsmidler er pantsatt som sikkerhet for langsiktig gjeld, se note 17.

Investeringsforpliktelser:

Konsernet har investeringsforpliktelser på nye busser for totalt 1 200 millioner primært knyttet til anbudsaktiviteten i Danmark pr. 31.12.2021

Note 10 Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

Datterselskaper	Forret- nings kontor	Eier- og stemme- andel 31.12.21	Eier- og stemme- andel 31.12.20	Antall aksjer	Innskutt egen- kapital	Balanse- ført verdi aksjer i datter	Balanse- ført verdi aksjer i datter- datter	Års- resultat 2021	Bokført egenkapital 31.12.2021
Tide Buss AS	Bergen	100 %	100 %	5 178	267 335	372 592	-	-37 188	353 462
Turbuss Vest AS	Bergen	100 %	100 %	100	100	-	48 400	-3 535	12 843
Turbuss Vest Reiser AS	Bergen	100 %	100 %	100	100	-	1 980	-34	796
Tide Verksted AS	Bergen	100 %	100 %	2 500	5 643	-	62 560	-7 843	-2 232
Bergen Bilbergning AS	Bergen	67 %	67 %	674	357	-	371	-600	-199
Tide Bane AS	Bergen	100 %	100 %	100	100	-	100	-	80
Kystbussen AS	Bergen	100 %	100 %	100 000	100	-	100	-	101
Neste Blåne AS	Bergen	100 %	100 %	100 000	120	-	120	-	96
Tide Bus Danmark A/S	Odense	100 %	100 %	10 000	39 634	76 190	-	19 869	102 702
Tide Eiendom Hordaland AS	Bergen	100 %	100 %	100	456	3 648	-	700	5 278
Tide Eiendom Voss AS	Bergen	100 %	100 %	100	254	2 024	-	-434	259
Tide Eiendom Møre AS	Bergen	100 %	100 %	60	1 594	2 700	-	226	1 965
Rødlimyra AS	Leknes	100 %	100 %	200	200	2 634	-	3	323
Sum alle datterselskaper					315 992	459 788	113 631	-28 837	477 031

Felleskontrollert virksomhet

Trucknor Tide AS	Bergen	50 %	50 %	250	5 100	-	2 550	1 496	5 507
Trucknor Tide Osterøy AS	Bergen	50 %	0 %	50	1 000	-	500	-1 046	772
Sum alle datterselskaper					6 100	-	3 050	450	6 279

Note 11 Varelager

Konsern	2021	2020
Diesel	12 330	32 114
Smøreolje	1 063	923
Dekk, deler og rekvisita	21 430	19 158
Sum	34 823	52 195
Ukurans		
Balanseverdi 01.01.	-1 379	-264
Nye nedskrivninger innregnet gjennom året	1 178	-1 115
Nedskrivninger reversert grunnet solgt vare	-	-
Balanse 31.12.	-200	-1 379

Forbruk av diesel kostnadsføres mot andre driftskostnader, se note 7 for spesifikasjon.

Note 12 Kortsiktige fordringer

Hovedvekt av kundene er fylkeskommunale med kredittid på 30 dager.

Kundefordringer	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Kundefordringer til pålydende	480	-	213 389	221 827
Avsetning tap	-	-	1 405	1 879
Sum	480	-	211 984	219 948
Avsetning tap				
Årets konstaterte tap	-	126	742	2 857
Innkomet på tidligere tapsførte fordringer	-	-3	-	-3
Endring i avsetning tap på fordringer	-	-126	474	-321
Sum resultatført tap	-	-3	1 216	2 533

Se Note 20 for aldersfordeling og kredittrisikovurdering.

Andre kortsiktige fordringer	Tide AS		Konsern	
	2020	2020	2021	2020
Forskuddsbetalte utgifter	2 232	1 491	125 976	10 029
Opptjente inntekter	-	-	58 756	77 627
Sjåfør oppgjør	-	-	-	-
Depositum	-	-	12 960	13 565
Konsernfordringer	-	649	-	-
Andre kortsiktige fordringer	2 250	1 355	101 642	77 372
Sum	4 482	3 495	299 333	178 594

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Opptjente feriepenger og variable lønnskostnader	3 739	3 030	194 385	220 241
Konserngjeld	557	6 411	-	-
Utestående oppgjør til oppdragsgivere	-	-	975	860
Påløpte renter	5	63	943	1 574
Skyldig mva	-	-	-	-
Gjeld til eier	32 178	25 000	32 178	25 000
Andre påløpte kostnader	76 554	130 193	184 355	156 378
Sum	113 032	164 696	412 835	404 052

Note 14 Aksjekapital, overkurs og aksjonærinformasjon

Aksjekapital og overkurs	2021	2020
Antall aksjer	22 559 556	22 559 556
Pålydende	kr 1,00	kr 0,90
Aksjekapital	22 560	20 304
Annen innskutt egenkapital	11 387	29
Overkurs	373 162	295 418
Sum	407 110	315 750

DSD AS eier 100% av aksjene.

Note 15 Leieavtaler bruksrett

Tide som leietaker

Bruksretteiendeler

Bruksretteiendelene til Tide består av flere bussanlegg som er innregnet over anbudsperiodene, i tillegg til en stor del av bussparken leaset.

Tide AS	
Bruksretteiendeler	Totalt
Anskaffelseskost 1. januar 2020	19 189
Tilgang av bruksretteiendeler	-
Avgang	699
Overføringer og reklassifiseringer	-
Omregningsdifferanser	-
Anskaffelseskost 31. desember 2020	18 491
Anskaffelseskost 1. januar 2021	18 491
Tilgang av bruksretteiendeler	-
Avgang	205
Overføringer og reklassifiseringer	-
Omregningsdifferanser	-
Anskaffelseskost 31. desember 2021	18 286
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2020	3 198
Avskrivninger	3 256
Nedskrivninger i perioden	-
Avgang	-
Overføringer og reklassifiseringer	-
Omregningsdifferanser	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2020	6 454
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2021	6 454
Avskrivninger	2 987
Nedskrivninger i perioden	-
Avgang	-
Overføringer og reklassifiseringer	-
Omregningsdifferanser	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2021	9 441
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2020	15 991
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2020	12 036
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2021	12 036
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2021	8 845

>> **Note 15 Leieavtaler bruksrett (forts)**

Konsern			
Bruksretteiendeler	Lokaler, bussanlegg	Busser	Totalt
Anskaffelseskost 1. januar 2020			
Ved førstegangsansvendelse 01.01.2020	474 567	2 076 911	2 551 478
Tilgang av bruksretteiendeler	198 844	551 439	750 282
Avhendinger	988	8 234	9 222
Overføringer og reklassifiseringer	-	-	-
Omregningsdifferanser	-	3 150	3 150
Anskaffelseskost 31. desember 2019	672 423	2 623 266	3 295 688
Anskaffelseskost 1. januar 2021			
Ved førstegangsansvendelse 01.01.2021	672 423	2 623 266	3 295 688
Tilgang av bruksretteiendeler	79 550	66 914	146 464
Avhendinger	428	2 526	2 954
Overføringer og reklassifiseringer	-	-	-
Omregningsdifferanser	-	-2 317	-2 317
Anskaffelseskost 31. desember 2020	751 545	2 685 337	3 436 881
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2020			
Avskrivninger	83 495	274 926	358 420
Nedskrivninger i perioden	-	-	-
Avgang	-	-	-
Overføringer og reklassifiseringer	-	-	-
Omregningsdifferanser	-	331	331
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2020	148 610	527 663	676 273
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2021			
Avskrivninger	148 610	527 663	676 273
Nedskrivninger i perioden	78 782	313 571	392 353
Nedskrivninger i perioden	-	-	-
Avgang	-	4 254	4 254
Overføringer og reklassifiseringer	-	-	-
Omregningsdifferanser	-	-623	-623
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2021	227 392	836 357	1 063 749
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2020	409 451	1 824 505	2 233 956
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2020	523 813	2 095 604	2 619 417
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2021	523 813	2 095 604	2 619 417
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2021	524 154	1 848 981	2 373 135

Avskrivningsmetode som benyttes er lineære avskrivninger.
For nærmere spesifisering av bruksrett, se note 9 - Varige driftsmidler

Note 16 Pensjoner

Tjenestepensjonsordninger i Tide konsern

Tide konsern har innskuddsbaserte foretakspensjonsordninger i livsforsikringselskap for alle ansatte. Foretakspensjonsordningene oppfyller kravene i lov om Obligatorisk Tjenestepensjon (OTP).

Innskuddsbasert pensjonsordning

Ansatte i de norske konsernselskapene opptjener rettigheter i en innskuddsbasert pensjonsordning. Årlige innskudd til alderspensjon utgjør for hvert medlem 5% av lønn i intervallet 1G til 7,1G, og 8% av lønn i intervallet 7,1G til 12G. Knekkpunktet for pensjonsgrunnlaget er 7,1G. Ordningen inkluderer uførepensjon som er 67% av pensjonsgrunnlaget opp til 6G og 63% av pensjonsgrunnlaget mellom 6G og 12G. Det ytes innskuddsfritak ved arbeidsuførhet. Den ansatte yter en egenandel på 2 %.

Ytelsesbaserte pensjonsforsikringer til ansatte overtatt i forbindelse med virksomhetsoverdragelse (NettBuss Trondheim AS)

Virksomhetsoverdragelsen medførte videreføring av to lukkede ytelsesordninger for de ansatte som ble virksomhetsoverdratt fra NettBuss Trondheim AS. Det ble etablert en kompensasjonsordning som sikrer at Tide Buss AS får dekket merkostnadene utover en premie dersom de ansatte var medlemmer av en kollektiv innskuddsordning med vilkår og risikodekninger som avtalt i Bussbransjeavtalen. Regnskapsmessig bruttoføres pensjonsforpliktelsen som en ytelsesordning, men finansieringen gjennom kompensasjon føres som en fordring mot oppdragsgiver, AtB AS. I resultatregnskapet fremgår ordningen med en kostnad lik nevnte tilskuddsplan. Ordningene omfatter 17 personer, hvorav 10 er aktive. Anbudsperioden i Trondheim ble avsluttet i august 2019 og nytt tilbud ble startet i Trondheim. I forbindelse med dette er den ene ytelsesordningen lukket.

Avtalefestet pensjon

Tide konsern har selskaper som er tilknyttet ordningen med avtalefestet førtidspensjon (AFP).

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, hvor foretakene skal innregne sin proporsjonale andel av ordningens forpliktelser, midler og kostnad. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon for måling av ordningen eller et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering mellom de deltakende foretak i ordningen. Ordningen innregnes derfor som en innskuddsordning. Hvorvidt det senere er grunnlag for balanseføring av forpliktelsene i denne ordningen, er avhengig av om det finnes en konsekvent og pålitelig allokeringsnøkkel og om det nødvendige datagrunnlaget kan fremskaffes.

Driftspensjoner

Konsernet har forpliktelser knyttet til lønn over 12G som gjelder deler av konsernledelsen. I tillegg er det noen forpliktelser som gjelder tidligere ansatte om førtidspensjonering som finansieres og utbetales over driften. Dette utgjør i alt 7 personer for morselskapet og 16 personer for konsernet. Gjennomsnittlig alder på disse i morselskapet er 76 år. Ordningen er finansiert direkte over drift.

Pensjon til konsernsjef

Konsernsjef har ikke egen pensjonsordning, se note 6.

Arbeidsgiveravgift

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

>>

Note 16 Pensjoner (forts)**Tide AS**

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	2021	2020
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner	9 136	9 000
Arbeidsgiveravgift	1 288	1 269
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	10 424	10 269
Endring i balanseført forpliktelse		
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 1. januar	10 269	11 342
Finanskostnader	498	603
Årets innbetaling til ordningene	-817	-903
Estimatavvik	474	-774
Balanseført forpliktelse 31. desember	10 424	10 269
Netto pensjonskostnad		
Service kostnad	320	332
Resultatført avkortning	-	-
Netto finanskostnad	177	196
Administrative kostnader	-	-
Arbeidsgiveravgift	62	75
Resultatført kostnad	498	603
Innskuddsplaner		
Arbeidsgivers tilskudd, resultatført som personalkostnad	2 213	1 651

Tide AS sine pensjonsforpliktelser er usikret.

Konsern

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	Usikret		Sikret		Sum	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner	9 571	9 677	492	2 630	10 062	12 307
Avkorting/oppgjør	-	-	-	-	-	-
Arbeidsgiveravgift	1 349	1 364	69	371	1 419	1 735
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	10 919	11 040	561	3 001	11 481	14 042
Endring i balanseført forpliktelse						
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 1. januar	11 040	12 372	3 001	3 256	14 042	15 628
Finanskostnader	509	619	518	469	1 026	1 088
Årets innbetaling til ordningene	-922	-1 092	-725	-250	-1 647	-1 342
Avkorting/oppgjør	-	-	-	-	-	-
Estimatavvik	291	-860	-2 233	-474	-1 941	-1 333
Balanseført forpliktelse 31. desember	10 918	11 040	560	3 001	11 481	14 042
Netto pensjonskostnad						
Servicekostnad	320	332	389	341	709	674
Resultatført avkortning	-	-	-	-	-	-
Netto finanskostnad	126	210	38	45	164	255
Administrative kostnader	-	-	27	25	27	25
Arbeidsgiveravgift	63	77	64	58	127	134
Resultatført kostnad	509	619	518	469	1 026	1 088

>>

>>

Note 16 Pensjoner (forts)

	2021	2020
Innskuddsplaner		
Arbeidsgivers tilskudd, resultatført som personalkostnad	109 630	115 508
Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn		
Diskonteringsrente	1,50 %	1,50 %
Lønnsvekst	2,50 %	2,00 %
Regulering av opptjent pensjon i folketrygden	2,25 %	1,75 %
Regulering av pensjoner under utbetaling	2,25 %	1,75 %
Sannsynlig avgang (over/under 40 år)	0-8 %	0-8 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %

Forventet premieinnbetaling kommende år	Tide AS	Konsern
Ytelsesbaserte pensjonsordninger	491	498
Innskuddsbaserte pensjonsordninger	2 827	96 056
Avtalefestet pensjon	647	28 995
Sum	3 964	125 548

Note 17 Rentebærende gjeld og pantsettelsler

Gjeld sikret med pant	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2020	2020
Gjeld sikret med pant	1 500	7 500	399 215	261 742
Bokført verdi av pantsatte eiendeler				
Fordringer	480	-	201 134	231 272
Kjøretøy og annet driftsløsøre	-	-	101 542	449 457
Sum	480	-	302 676	680 728

Langsiktig gjeld	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Pantelån	1 500	7 500	399 215	261 742
Leieforpliktelser	10 287	13 707	2 457 276	2 695 737
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	-
Ikke rentebærende gjeld (depositum)	-	-	150	150
Sum langsiktig gjeld	11 787	21 207	2 856 642	2 957 629
Første års avdrag langsiktig gjeld	5 055	9 637	501 407	503 337
Sum langsiktig gjeld ekskl. første års avdrag	6 732	11 570	2 355 235	2 454 292
Amortisering av lånekostnader	-	-	-	-
Sum langsiktig gjeld ekskl. første års avdrag og amortisering	6 732	11 570	2 355 235	2 454 292

Rente

Effektiv rentesats (vektet gjennomsnitt) utgjør 3,0 % i 2021 mot 3,4 % i 2020.

Tide har flere rentebytteavtaler for å redusere risiko knyttet til flytende rente, se note 20.

Finansielle lånebetingelser

Konsernet har et vilkår knyttet til lånebetingelser mot hovedbank om at NIBD inkl NV av leasing busser/EBITDAR ikke overstiger 5 ved utløpet av hvert kvartal. I tillegg skal bokført egenkapital være minimum MNOK 295 per 31.12.2021.

Lånevilkåret er tilfredsstillt gjennom året.

Nedbetalingsplan - udiskontert leieforpliktelse for leieavtaler	Pantelån		Finansielle leieavtaler	
	Tide AS	Konsern	Tide AS	Konsern
2022	1 500	70 688	3 555	430 718
2023	-	74 173	3 366	415 347
2024	-	54 585	3 366	377 163
2025	-	60 636	-	350 222
2026	-	55 812	-	314 607
Sum år 2022- 2026	1 500	315 895	10 287	1 888 058
Gjeld som forfaller senere enn 5 år	-	83 320	-	569 369
Restverdi	-	-	-	-
Sum rentebærende langsiktig gjeld	1 500	399 215	10 287	2 457 426

>> **Note 17 Rentebærende gjeld og pantsettelse (forts)**

Rentebærende gjeld	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner/pantegjeld	-	1 500	328 527	210 420
Langsiktig gjeld knyttet til balanseførte leieavtaler	6 732	10 253	2 026 707	2 322 088
Første års avdrag langsiktig gjeld eks. renter	5 055	9 637	501 407	503 337
Kortsiktig gjeld til aksjonær	32 118	25 000	32 118	25 000
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	-
Konsernintern rentebærende gjeld	70 217	129 384	-	-
Brutto rentebærende gjeld	114 121	175 774	2 888 759	3 060 844
Rentebærende eiendeler	8 077	8 165	264 452	368 047
Konsernintern rentebærende fordring	-	649	-	-
Netto rentebærende gjeld/(eiendeler)	106 044	166 960	2 624 308	2 692 797

Leieforpliktelser består av neddiskonterte fremtidige leiebetalinger. Første års avdrag er andelen av leieforpliktelser som forfaller de neste 12 måneder.

Trekkrettigheter

Tilgjengelig ubenyttet trekkrettighet i konsernet var på 142 MNOK pr. 31.12.2021.

Ansvarlig lån

DSD AS har gitt et ansvarlig lån til Tide AS på 30 millioner. Dette lånet har prioritet etter all annen gjeld.

Finansielle leieavtaler (konsern)

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på selskapets utbytte- eller finansieringsmuligheter.

Oversikt over fremtidig minimumsleie	Nåverdi		Nominell verdi	
	2021	2020	2021	2020
Forfall innen 1 år	418 363	362 952	430 718	373 649
Forfall mellom 2 og 5 år	1 321 220	1 275 353	1 457 339	1 409 983
Forfall senere enn 5 år	595 375	733 556	569 369	912 105
Fremtidig minimumsleie	2 334 958	2 371 861	2 457 426	2 695 737
Fremtidig finanskostnad	278 765	323 155	278 765	323 155

Endringer i leieforpliktelser	2021	2020
Total leieforpliktelse 01.01.	2 695 737	2 250 399
Implementering IFRS 16	0	-
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	142 856	759 401
Betaling av hovedstol	-459 165	-391 715
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	81 042	77 626
Omregningsdifferanser	26	1 458
Avgang	-3 220	-1 432
Totale leieforpliktelser 31.12	2 457 276	2 695 737

Note 18 Skatt

Endring i balanseført utsatt skatt	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Balanseført verdi 01.01.	-13 066	-9 927	-22 241	-12 324
Resultatført utsatt skatt i perioden	2 371	-3 310	-22 444	-6 197
Konsernbidrag avgitt etter avleggelse av regnskapet	-2 499	-	-	-
Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen	-104	170	3 712	-3 721
Balanseført verdi 31.12.	-13 298	-13 066	-40 972	-22 241

Endring i utsatt skatt	Tide AS							
	Drifts- midler	Goodwill	Pensjo- ner	Konsern- bidrag	Gevinst- og taps- konto	Under- skudd til frem- føring	Annet	Sum
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2019	-1 418	-144	-2 704	-3 655	2 024	-3 634	-395	-9 927
Resultatført i perioden	-20	-103	225	-6 668	-405	3 634	29	-3 310
Ført over utvidet resultat	-	-	170	-	-	-	-	170
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2020	-1 438	-247	-2 309	-10 323	1 619	-	-366	-13 066
Resultatført i perioden	-274	7	-34	10 323	-324	-9 876	50	-128
Ført over utvidet resultat	-	-	-104	-	-	-	-	-104
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2021	-1 712	-240	-2 447	0	1 295	-9 876	-316	-13 298

Endring i utsatt skatt	Konsern								
	Drifts- midler	Goodwill	Pensjo- ner	Gevinst og taps- konto	Derivater	Immateri- elle eiende- ler	Under- skudd til frem- føring	Annet	Sum
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2019	12 856	888	-7 460	15 437	-3 559	5 299	-16 855	-18 929	-12 322
Resultatført i perioden	-19 741	9	349	-405	-	-	16 855	-3 266	-6 199
Ført over utvidet resultat	-	-	189	-	-3 910	-	-	-	-3 721
Belastet egenkapitalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2020	-6 885	897	-6 921	15 032	-7 469	5 299	-	-22 193	-22 241
Resultatført i perioden	8 514	475	4 459	-13 913	2 920	-5 545	-22 431	3 079	-22 442
Ført over utvidet resultat	-	-	-64	-	3 776	-	-	-	3 712
Belastet egenkapitalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2021	1 629	1 372	-2 526	1 119	-773	-246	-22 431	-19 114	-40 971

>> **Note 18 Skatt (forts)**

	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Betalbar skatt	-	-	5 118	2 004
Endring utsatt skatt	2 371	-3 310	-22 444	-6 197
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-	-	-2 368	-
Sum skattekostnad	2 371	-3 310	-19 694	-4 194
Betalbar skatt av skattepliktig inntekt	-	-	5 118	11 339
Utnyttet skattemessig underskudd	-	-	-	-9 337
Sum betalbar skatt i balansen	-	-	5 118	2 002
Avstemming av nominell mot faktisk skattekostnad				
Resultat før skatt	10 946	16 251	-89 517	-16 786
Forventet skattekostnad	2 408	3 575	-19 694	-3 693
Effekt av ulik skattesats mellom land	-	-	-	28
Skatteeffekt av følgende poster:				
Permanente forskjeller	-12 755	-8 997	4 003	-3 014
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	-	-	-	-
Effekt av skatt ført over OCI	12 758	-	-	-
Korreksjon utsatt skatt tidligere år	-	5 123	-	-
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-40	-	-4 003	2 484
Skattekostnad	2 371	-299	-19 694	-4 194

Note 19 Garanti- og kausjonsansvar

	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Husleiegaranti	2 050	2 050	2 050	2 050
Selvskyldnerkausjon (konsernselskaper)	1 735 000	1 735 000	-	-
Skattetrekk kemnere	75 000	75 000	75 000	75 000
Garanti Esbjerg Kommune	-	-	672	-
Garanti til Fyn Bus Danmark	-	-	4 164	11 398
Garanti til Sydtrafik Danmark	-	-	44 326	29 197
Garanti til Haderslev kommune	-	-	2 489	2 607
Garanti Nordjyllands Trafiselskap	-	-	29 550	-
Garanti Muffbyg A/S	-	-	21 145	-
Garanti Vejle Kommune	-	-	672	-
Garanti til Midttrafikk	-	-	10 880	4 362
Garanti til Movia	-	-	2 552	2 673
Fram ved Møre og Romsdal Fylkeskommune	-	-	7 000	7 000
Skyss ved Vestland fylkeskommune	-	-	61 447	154 114
Kolombus ved Rogaland Fylkeskommune	-	-	10 320	3 610
Vestviken Kollektivtrafikk AS	-	-	-	25 652
AtB AS	-	-	36 000	36 000
Troms Fylkeskommune	-	-	37 096	37 096
Statens Vegvesen	-	-	93 430	93 430
Vestfold og Telemark Fylkeskommune	-	-	25 652	-
Andre	8 000	8 000	4 150	4 210
Sum	1 820 050	1 820 050	468 593	488 399

Tide AS er solidarisk ansvarlig selvskyldnerkausjonist sammen med datterselskaper for konsernkontoen overfor DNB. Det er i tillegg til selvskyldnerkausjon stilt sikkerhet til datterselskap knyttet til leasingavtaler og garantier på til sammen 1 735 millioner.

I Tide AS er det skattetrekksgaranti som gjelder Tide AS, Tide Buss AS, Turbuss Vest AS og Tide Verksted AS.

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring

Formål og art

Tide benytter finansielle instrumenter til flere formål, Tide benytter finansielle instrumenter til flere formål, herunder å fremskaffe kapital til investeringer i konsernets virksomhet. Konsernet står foran kapitalintensive investeringer i forbindelse med anbudskonkurranse på rutekjøring. Anvendelse av finansielle instrumenter vurderes forløpende av konsernledelsen.

Virkelig verdi av Tides finansielle instrumenter

Balansført verdi av selskapets finansielle instrumenter vurderes i all hovedsak til amortisert kost og virkelig verdi. Virkelig verdi av finansielle eiendeler er fastsatt som siste kjente

omsetningsverdi på balansedagen.

Virkelig verdi av rentebytteavtaler er estimert til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet ved bruk av swaprenten på balansedagen. Den virkelige verdien på disse avtalene innhentes fra selskapets bankforbindelse. Se under for ytterligere informasjon. Balansført verdi av kontanter og kontantekvivalenter er tilnærmet lik virkelig verdi tatt hensyn til instrumentenes korte forfallstid. Tilsvarende er tilfelle for virkelig verdi av kortsiktige fordringer og gjeld. For rentebærende langsiktige fordringer, er virkelig verdi vurdert til fordringens bokførte verdi.

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Finansielle instrumenter etter kategori

Tide AS 2021

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	73 217	73 217
Kundefordringer	480	-	-	480
Andre kortsiktige fordringer	2 250	-	-	2 250
Kontanter og bankinnskudd	8 077	-	-	8 077
Sum	10 807	-	73 217	84 024

Forpliktelses	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	1 500	1 500
Leieforpliktelse	-	10 287	10 287
Leverandørgjeld	-	6 155	6 155
Annen kortsiktig gjeld	-	113 032	113 032
Sum	-	130 974	130 974

Finansielle instrumenter etter kategori

Tide AS 2020

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	41 664	41 664
Kundefordringer	-	-	-	-
Andre kortsiktige fordringer	2 004	-	-	2 004
Kontanter og bankinnskudd	8 165	-	-	8 165
Sum	10 169	-	41 664	51 833

Forpliktelses	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	7 500	7 500
Leieforpliktelse	-	13 707	13 707
Leverandørgjeld	-	4 045	4 045
Annen kortsiktig gjeld	-	164 696	164 696
Sum	-	189 948	189 948

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)**Finansielle instrumenter etter kategori****Konsern 2021**

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	78 517	78 517
Kundefordringer	211 984	-	-	211 984
Andre kortsiktige fordringer	173 358	-	-	173 358
Kontanter og bankinnskudd	264 452	-	-	264 452
Sum	649 793	-	78 517	728 310

Forpliktelser	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	399 215	399 215
Leieforpliktelse	-	2 457 276	2 457 276
Depositum og annen langsiktig gjeld	-	150	150
Derivater	3 513	-	3 513
Leverandørgjeld	-	198 207	198 207
Annen kortsiktig gjeld	-	413 047	413 047
Sum	3 513	3 467 895	3 471 408

Finansielle instrumenter etter kategori**Konsern 2020**

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	44 742	44 742
Kundefordringer	219 948	-	-	219 948
Andre kortsiktige fordringer	168 565	-	-	168 565
Kontanter og bankinnskudd	368 047	-	-	368 047
Sum	756 560	-	44 742	801 302

Forpliktelser	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	261 742	261 742
Leieforpliktelse	-	2 695 737	2 695 737
Depositum og annen langsiktig gjeld	-	150	150
Derivater	19 167	-	19 167
Leverandørgjeld	-	188 647	188 647
Annen kortsiktig gjeld	-	404 052	404 052
Sum	19 167	3 550 328	3 569 495

>>

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)**Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi pr. 31. desember 2021:**

Eiendeler	Tide AS - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	73 217	73 217
Sum	-	-	73 217	73 217

Eiendeler	Konsern - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	78 517	78 517
Sum	-	-	78 517	78 517

Forpliktelser				
Derivater (renteavtale)	-	3 513	-	3 513
Sum	-	3 513	-	3 513

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi pr. 31. desember 2020:

Eiendeler	Tide AS - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	41 664	41 664
Sum	-	-	41 664	41 664

Eiendeler	Konsern - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	44 729	44 729
Sum	-	-	44 729	44 729

Forpliktelser				
Derivater (renteavtale)	-	19 167	-	19 167
Sum	-	19 167	-	19 167

Nivåinndeling for måling av virkelig verdi er som følger:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte eller indirekte utledet fra en notert pris.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder.

>> Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Risiko knyttet til kapitalforvaltning

Tides mål med hensyn til kapitalforvaltning er å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å sikre tilgang til, og opprettholde en kapitalstruktur som bidrar til å tilfredsstille drift og som maksimerer verdier for eierne. Per 31.desember 2021 var egenkapitalandelen 8,0 %. Per 31.desember 2020 var egenkapitalandelen 7,4 %.

Tide AS har en aksjonærpolitikk som tilsier at Tide-aksjen skal gi en attraktiv avkastning og bidra til aksjonærenes verdier. Dette er et utgangspunkt når styret skal foreslå utbytte. I det enkelte år kan imidlertid utbyttegraden variere avhengig av resultat, kontantstrømutvikling, investeringsplaner og finansieringsbehov.

Netto rentebærende gjeld per 31.desember 2021 utgjorde 2,6 milliarder kroner mot 2,7 milliarder kroner per 31.desember 2020. Størrelsen på netto rentebærende gjeld er knyttet til endring av regnskapsprinsipp (IFRS 16) hvor lokaler, bussanlegg og busser blir innregnet som en forpliktelse. I note 17 fremkommer forfallsstruktur på rentebærende gjeld og en oversikt over finansielle covenants knyttet til rentebærende gjeld. Konsernet er i dag hovedsakelig finansiert gjennom leasingavtaler med kredittinstitusjoner og banker. Alternativ finansiering, lånetilgang og lånebetingelser analyseres og vurderes kontinuerlig i forbindelse med anbudskonkurransene Tide deltar i.

Gearing per årskiftet:

	Balansført verdi	
	2021	2020
Netto rentebærende gjeld	2 624 308	2 682 873
Total kapital	3 932 236	4 018 458
Gearing	67 %	67 %

Finansielle risikofaktorer

Tide blir gjennom sine aktiviteter eksponert for ulike typer finansiell risiko: Markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Tides overordnede plan for styring av finansiell risiko fokuserer på å redusere risikoen knyttet til finansielle transaksjoner og poster.

Risikostyringen i Tide ivaretas av en sentral funksjon i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av styret i Tide AS. Funksjonen identifiserer, måler, vurderer sikring og rapporterer finansiell risiko til datterselskapene i Tide.

Markedsrisiko

a) Valutarisiko

Tide eksponeres for valutarisiko knyttet til det danske datterselskapet Tide Bus Danmark A/S som er et heleid datterselskap av Tide AS. Risikoen er knyttet til omregning fra DKK til NOK, samt et svært begrenset antall transaksjoner med eksterne parter i de norske

selskapene, er av beløpsmessig karakter uvesentlige.

Dersom NOK i forhold til DKK var 10% sterkere/ svakere pr. 31. desember 2021 og alle andre variabler var konstante, ville dette føre til et lavere/høyere resultat før skatt på 2,6 millioner ved omregning fra DKK til NOK, og høyere/lavere egenkapital på 13,8 millioner.

Utover dette, har Tide ingen løpende transaksjoner i utenlandsk valuta.

b) Prisisiko

Konsernet er eksponert for svingninger i priser på innsatsfaktorer, hvor drivstoff er den viktigste. De fleste av konsernets avtaler med oppdragsgivere har prisreguleringsmekanismer som medfører at konsernet i begrenset grad vil være påvirket av svingningene i pris. Det har ikke vært gjort sikringsavtaler på f.eks. drivstoff de seneste årene. Annen prisisiko er knyttet til svingninger i aksjer for

>>

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

investeringer og andeler. Denne risikoen er begrenset til balanseført beløp av disse postene.

c) Renterisiko

Tides renterisiko er knyttet til langsiktige lån og bankinnskudd. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for Tides kontantstrøm som delvis reduseres av den motsatte effekten av kontantekvivalenter med flytende rente. Fastrenteinstrumenter eksponerer Tide for

virkelig verdi risiko og anvendes i henhold til Tides retningslinjer på dette området.

Selskapet vurderer løpende bruk av rentebytteavtaler for lån med variabel rente vurdert ut fra Tides retningslinjer. Det avgjørende for å vurdere inngåelse av rentebytteavtaler vil være hvorvidt anbudskontraktene inneholder reguleringsmekanismer som dekker renteendringer på sikt.

Andel av lån med rentebytteavtale til bokført verdi pr. 31.12.	Balanseført verdi	
	2021	2020
Instrumenter med rentebytteavtale		
Finansiell gjeld	410 014	475 224
Instrumenter med variabel rente		
Finansiell gjeld	399 215	284 759
Leieforpliktelser	2 461 409	2 695 737
Finansielle eiendeler	264 452	368 047
Sum finansielle instrumenter etter renteprofil	3 006 187	3 087 673

Den faste renten i konsernets avtaler varierer mellom 1,5% og 2,8%. Alle rentebytteavtalene har løpende oppgjør av renter på samme dato som underliggende lån (sikringsobjekt). Oppgjørene skjer dels kvartalsvis og dels halvårlig.

Sensitivitetsanalyse av kontantstrøm for instrumenter med variabel rente (forpliktelser):

En endring av renten med 100 basispunkter (bp) på

balansedagen ville ha økt (reduisert) egenkapitalen og resultat før skatt med beløpene som vist under.

Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante. Analysen er utført på samme grunnlag for begge år, og er beregnet på 12 måneders basis.

Effekt av rentebytteavtaler er ikke inkludert i tabellen.

	Resultat		Egenkapital	
	100 bp økning	100 bp reduksjon	100 bp økning	100 bp reduksjon
2021				
Instrumenter med variabel rente	-3 992	3 992	-3 114	3 114
Kontantstrøms sensitivitet (netto)	-3 992	3 992	-3 114	3 114
2020				
Instrumenter med variabel rente	-2 848	2 848	-2 221	2 221
Kontantstrøms sensitivitet (netto)	-2 848	2 848	-2 221	2 221

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)**Kredittrisiko**

Kredittrisiko representerer det regnskapsmessige tap som ville oppstå hvis eksterne parter ikke overholder sin del av kontrakten og er knyttet til finansielle instrumenter som kontanter og kontantekvivalenter, kundefordringer, andre fordringer og finansielle derivater.

Tide er eksponert for risiko for den kontant-beholdningen som er plassert i konsernets hovedbank, samt i øvrige banker som benyttes av konsernets selskaper. Tide vil søke alternative plasseringsmuligheter i de tilfeller hvor selskapets kontantbeholdning overstiger det nivå som er nødvendig for å møte forretningsbehovene. Tide anser risiko for tap av kontantbeholdningen som lav ved utgangen av 2021. Tide følger med på utviklingen i finansmarkedene generelt. I de tilfeller der det er indikasjoner på økt risiko for tap vil Tide følge opp egne bankers kredittrating i den hensikt å treffe nødvendige tiltak for å redusere risikoen.

Tide er også eksponert for kredittrisiko knyttet til kundefordringer, samt transaksjoner i forbindelse med billettsalg. Kredittrisiko knyttet til billettsalg er minimal, siden oppgjør i all hovedsak er kontant. Kredittrisikoen for kundefordringene er også lav, siden motpart i det vesentlige er offentlige kunder. Maksimal risikoeksponering er balanseført verdi av de finansielle eiendelene i balansen.

Kredittrisiko knyttet til derivater gjelder ved utgangen av 2021 de rentebytteavtaler selskapet har inngått. Rentebytteavtale og underliggende låneavtale er inngått med bank i samme konsern. Tide anser derfor risiko for tap som lav.

Kredittrisiko knyttet til andre fordringer anses også lav da de vesentligste postene gjelder avsetninger for opptjente, ikke-fakturerte inntekter fra oppdragsgivere (fylkeskommunene) og avgifter til gode fra staten.

Eksponering for kredittrisiko

Balanseført verdi av kundefordringer fordelt etter geografisk region og kundetype	Tide AS	
	2021	2020
Geografisk region		
Innenlandske kunder	480	-
Utenlandske kunder	-	-
Sum kundefordringer	480	-
Kundetype		
Kommuner, fylker og stat	-	-
Andre	480	-
Sum kundefordringer	480	-

Aldersfordeling av kundefordringer pr. 31.12 (Tide AS)

2021	Kundefordringer Dager etter forfall				Sum
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0 %	0 %	0 %	0 %	
Kundefordringer	12	289	179	0	480
Avsetning tap på krav	-	-	-	-	-

2020	Kundefordringer Dager etter forfall				Sum
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0 %	0 %	0 %	0 %	
Kundefordringer	-	-	-	-	-
Avsetning tap på krav	-	-	-	-	-

Tide AS har et begrenset antall med eksterne kunder.

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)**Eksponering for kredittrisiko**

Balansført verdi av kundefordringer fordelt etter geografisk region og kundetype	Konsern	
	2021	2020
Geografisk region		
Innenlandske kunder	200 977	217 828
Utenlandske kunder	11 008	2 120
Sum kundefordringer	211 984	219 948
Kundetype		
Kommuner, fylker og stat	157 877	179 921
Andre	54 107	40 027
Sum kundefordringer	211 984	219 948

Aldersfordeling av kundefordringer pr. 31.12 (Konsern)

2021	Kundefordringer Dager etter forfall				Sum
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0,0 %	0,0 %	1,3 %	10,9 %	
Kundefordringer Norge	87 180	88 519	4 149	27 195	207 043
Kundefordringer Danmark	1 196	2 204	-	135	3 536
Avsetning tap på krav	-	-	-	-1 405	-1 405

2020	Kundefordringer Dager etter forfall				Sum
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0,0 %	0,0 %	1,3 %	10,9 %	
Kundefordringer Norge	75 363	102 312	33 169	7 364	218 207
Kundefordringer Danmark	63	1 942	150	1 584	3 739
Avsetning tap på krav	-	-	-	1 999	1 999

Omfang av innregnet tap ved verdifall er ubetydelig, jfr. Note 12.

Likviditetsrisiko

Kontantstrøm følges opp av selskapets økonomiavdeling og en sentral funksjon i Tide AS. Tide har etablert en konsernkontoordning hvor samtlige norske selskaper i konsernet deltar i.

Tilsvarende ordning er etablert blant de danske selskapene i konsernet. Nettobeholdning i konsernkontoordningen, positiv/negativ, blir bokført som kortsiktig fordring/gjeld i selskapsregnskapene. Konsernet har ubenyttede trekkfasiliteter, som

også er tilgjengelig for Tide på tilsammen NOK 142 millioner per 31.12.21. Det blir løpende gjennomført vurderinger av kontanter og kontantekvivalenter til å møte driftsrelaterte forpliktelser og lånebehov i forbindelse med investeringer.

Selskapet har oppfylt sine forpliktelser ved forfall i 2021.

Forfallsstrukturen på selskapets forpliktelser er listet opp i note 17.

Note 21 Nærstående parter

Aksjonærer

DSD AS eier 100% av aksjene.

Ledende ansatte

Opplysninger vedrørende ledende ansatte inkluderer tilsvarende forhold for de ledende ansattes personlige og juridiske nærstående.

Konsernselskaper

Konsernselskapene kjøper tjenester av Tide AS innen administrasjon, økonomi, finans og IT. Administrasjonen er samlet i Møllendalsveien 1a, og konsernselskapene dekker sin del av kostnadene knyttet til leie av lokaler.

Transaksjoner med nærstående parter

	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Salg av varer og tjenester				
Konsernselskaper	45 646	45 820	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	2 623	557	2 623	557
Sum salg varer og tjenester	48 269	46 377	2 623	557
Kjøp av varer og tjenester				
Konsernselskaper	3 822	5 265	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	1 222	2 145	1 222	2 212
Sum kjøp av varer og tjenester	5 044	7 410	1 222	2 212

Fordringer/gjeld nærstående parter

	Tide AS		Konsern	
	2021	2020	2021	2020
Fordringer på nærstående parter				
Konsernselskaper	-	649	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	-	-	-	-
Sum salg varer og tjenester	-	649	-	-
Gjeld til nærstående parter				
Konsernselskaper	557	6 411	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	32 178	25 220	32 178	25 220
Sum kjøp av varer og tjenester	32 735	31 631	32 178	25 220

Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av tjenester, og forfaller til betaling på ordinære betingelser. Fordringene er usikrede og ikke rentebærende.

>> **Note 21 Nærstående parter (forts)****Lån til nærstående parter**

Tide AS har ikke gitt noen nye lån i løpet av 2021 til nærstående parter.

Tide AS	Konsernselskaper		Hovedaksjonær og TS		Ledende ansatte		Sum	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Balanseført verdi 01.01.	-	17 097	-	-	-	-	-	17 097
Lån gitt i løpet av året	-	-17 097	-	-	-	-	-	-17 097
Lån tilbakebetalt i løpet av året	-	-	-	-	-	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.	-	-	-	-	-	-	-	-

Godtgjørelse til ledende ansatte for øvrig, se Note 6.

Note 22 Oppkjøp av virksomhet**2021**

Selskap	Virksomhet	Dato	Andel stemmer	Vederlag
Taxibus Ejby I/S	Transport og utleie av buss	01.05.2021	100 %	3 089

Oppkjøpet ble gjennomført til bokført verdi.

2020

Selskap	Virksomhet	Dato	Andel stemmer	Vederlag
Rødlimyra AS	Eiendom	01.01.2020	100 %	2 634
Osbuss AS	Transport og utleie av buss	31.05.2020	100 %	5 756

Oppkjøp av Osbuss AS passer godt sammen med Tide sin kommersielle virksomhet og oppkjøpet styrker tur og transportvirksomheten til Tide.

Rødlimyra AS eier tomt og anlegg hvor Turbuss Vest AS, tidligere Arctic Buss Lofoten AS, holder til.

Vederlagene er i sin helhet betalt gjennom kontantoppgjør ved oppkjøpene.

>> **Note 22 Oppkjøp av virksomhet (fort)**

Eiendeler og gjeld inntegnet på dato for oppkjøpet	Rødlimyra AS	Osbuss AS
Omløpsmidler		
Kontanter og kontantekvivalenter	18	1 505
Varer	-	67
Kundefordringer og andre fordringer	6	1 062
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler	4 395	2 285
Aksjer	-	105
Andre langsiktige fordringer	-	230
Utsatt skatt	-	254
Offentlig avgifter	-8	-502
Leverandørgjeld	-3	-231
Annen kortsiktig gjeld	-475	-1 809
Langsiktig gjeld	-1 299	-806
Netto eiendeler	2 634	2 160

Oppkjøpet av Osbuss AS medførte en goodwill på 3.596 tnok. Goodwill er knyttet til synergier som følge av samordning av konsernets eksisterende virksomhet.

	Rødlimyra AS	Osbuss AS
	Totalt	Totalt
Vederlag	2 634	5 756
Virkelig verdi identifiserbare netto eiendeler	2 634	2 160
Goodwill	-	3 596
Netto kontantstrøm likvider som følge av oppkjøpt virksomhet		
Vederlag betalt kontant	-2 634	-5 756
Kontant og kontantekvivalider mottatt	18	1 505
Sum	-2 616	-4 251

Rødlimyra AS har etter oppkjøpet bidratt med 0,2 mnok i salgsinntekter og 0,1 mnok i årsresultat i resultatregnskapet

Osbuss AS har etter oppkjøpet bidratt med 6,5 mnok i salgsinntekter og -1,1 mnok i årsresultat i resultatregnskapet. Ved et oppkjøp den 01.01.2020 ville resultatregnskapet vist en salgsinntekt på 12,6 mnok og et årsresultat på kr. 0,7 mnok.

I 2020 ble Osbuss AS sammen med Arctic Buss Lofoten AS, Arctic Tours AS fusjonert inn i selskapet Turbuss Vest AS.

Note 23 Hendelser etter balansedagen

Ved starten av 2022 preget fremdeles koronarestriksjoner samfunnet, noe som også påvirket Tides drift og samfunnets reisemønster. I februar 2022 ble alle smittevernsrestriksjoner opphevet, på bakgrunn av at den dominerende omikronvarianten var mer smittsom men gav et mildere sykdomsløp, samt den høye grad av vaksinedekning i samfunnet. I denne perioden har økte smittetall medført konsekvenser for Tides drift med høyt sykefravær.

Russlands invasjon i Ukraina i første kvartal 2022 har for alvor bidratt til et mer usikkert og anspent politisk og økonomisk fremtidsbilde for hele verden. Tide fordømmer angrepet i likhet med resten av den vestlige verden, og selskapet har vært medvirkende til å bistå i aktiviteter som kan hjelpe mennesker i nød.

Implikasjonene av invasjonen er usikre, men det forventes at krigen vil gi seg utslag i økte strøm- og drivstoffpriser. Dette vil igjen få betydelige konsekvenser for Tides resultatutvikling, men store deler av dette vil Tide få tilbake når reguleringen av anbudskontraktene blir gjennomført.

Note 24 Betingede forpliktelser

Konsernet har ingen betingede forpliktelser som har vesentlig betydning av resultat og stilling.

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway

Tel: +47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Tide AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Tide AS' årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTL and each DTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret. Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Penrico Dokumentnummer: 80AWW-TBQNE-QXUKC-PUSFB-3038Q-54Q/0

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Bergen, 22. mars 2022
Deloitte AS

Helge-Roald Johnsen
statsautorisert revisor

PENNEO

*"Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.*

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Helge-Roald Johnsen

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5999-4-1349856

IP: 217.173.xxx.xxx

2022-03-25 07:30:02 UTC

Penneo Dokumentnr: 80A1WV78ONE-QXU/KC-PUS1E3-2038Q-6KQ/0

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er løst og lids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Tide AS
Postboks 6300
N-5893 Bergen

Tlf. 05505
post@tide.no

tide.no